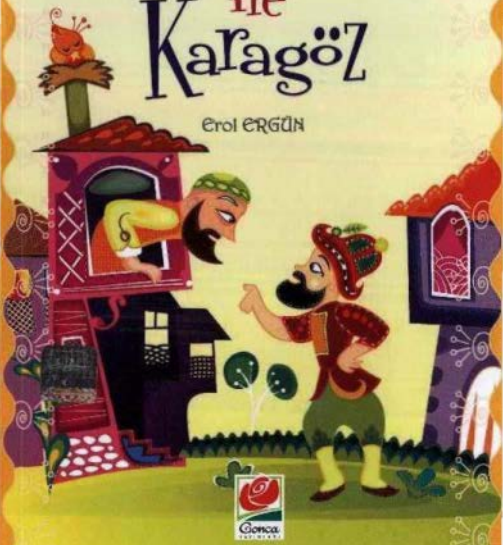

ÇOCUKLARA TEMEL ESERLER-7

Hacıvat ile Karagöz

Erol ERGÜN

Hacıvat ile Karagöz

YATIRIMLI KİTAPLAR KÜTÜPHANESİ

ÇOCUKLARA TEMEL ESERLER - 7

YATIRIMLI KİTAPLAR KÜTÜPHANESİ

YATIRIMLI KİTAPLAR KÜTÜPHANESİ

YATIRIMLI KİTAPLAR KÜTÜPHANESİ

Hacıval ile Karagöz

Erol ERGÜN

ÇOCUKLARA TEMEL ESERLER

Hacivat ile Karagöz - 7

Copyright © Gonca Yayınları, 2009

Bu eserin tüm yayın hakları Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'ne aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin Işık Yayıncılık Ticaret A.Ş.'nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Editör

Erol ERGÜN

Görsel Yönetmen

Engin ÇİFTÇİ

Resimleyen

Nuri Can KAFLI

Sayfa Düzeni

Bekir YILDIZ

Kapak

Nurdoğan ÇAKMAKÇI

ISBN

978- 605-4189-87-8

Yayın Numarası

282

Basım Yeri ve Yılı

Çağlayan A.Ş.

TS EN ISO 9001:2000

Ser No: 300-01

Sarıncı Yolu Üzeri No: 7 Gaziemir / İZMİR

Tel: (0232) 252 22 85

Ocak 2010

Genel Dağıtım

Gökkuşuğu Pazarlama ve Dağıtım

Merkez Mah. Soğuksu Cad. No: 31 Tek-Er İş Merkezi

Mahmutbey / İSTANBUL

Tel: (0212) 410 50 60 Faks: (0212) 445 84 64

Gonca Yayınları

Kısıklı Mahallesi Meltem Sokak No: 5

34676 Üsküdar / İSTANBUL

Tel: (0216) 318 42 88 Faks: (0216) 318 52 20

www.goncadergisi.com

İÇİNDEKİLER

DEPREM

1

7

ŞAHİT

KAHVE

13

19

SÜNNET
MERASİMİ

EĞLENCE

23

29

**TARHANA
ÇORBASI**

BERAAT

35

41

GECE VAKTİ

HELÂLLİK

51

57

AMELE

**MAKSAT
MUHABBET OLSUN**

65

71

**ÂDÂB-I
MUAŞERET**

SÜTLÜ BAKLAVA

77

83

MİRAS

DÜŞMAN

89

95

BEN

CERRAH

101

109

DÜŞ

ŞAKA

116

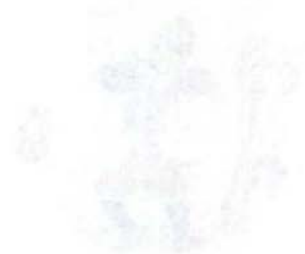
127

SÖZLÜK

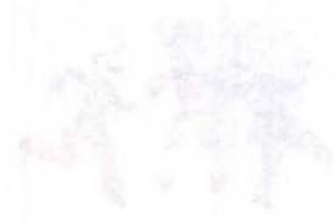

CHURCH

SARA

CHURCH

DEPREM

Hacivat: Duydun mu Karagöz'üm, deprem olmuş.

Karagöz: Yengem mi ölmüş! Vah zavallı yengem vah, pek de gençti. Çocuklarına kim bakacak şimdi?

Hacivat: Yengen ölmüş demedim Karagöz'üm.

Karagöz: Amcam mı ölmüş yoksa!

Hacivat: Ne amcası, ne yengesi Karagöz'üm deprem olmuş diyorum deprem... Yani zelzele...

Karagöz: Deprem mi olmuş? Nerede olmuş nerede!

Hacivat: Bodrum'da.

Karagöz: Yapma yahu! Peki sadece orada mı olmuş?

Hacivat: Bodrum ve civarında...

Karagöz: Ağzındaki baklayı çıkar Hacı Cavcav, bizim bodrumda olmuş değil mi? Evim de yıkılmış mı?

Hacivat: Nereden çıkardın yahu evinin yıkıldığını...

Karagöz: Gözlerinden çıkardım. Mutlaka benden bir şey gizliyorsun.

Hacivat: Allah, Allah! Bu kadar da olmaz Karagöz'üm. Her şeyden bir mana çıkarıyorsun. Ben Muğla'nın ilçesi Bodrum'dan bahsediyorum. Sen kendi evinin bodrumunu anlıyorsun. Çok acib bir adamsın.

Karagöz: Ne dedin, ne dedin! Asıl cip sensin.

Hacivat: Ne cipi, ne kamyonu Karagöz'üm? Çok acib bir adamsın dedim. Yani çok acayip bir insansın demek istedim.

Karagöz: Nedenmiş o?

Hacivat: Büyük bir afat olmuş. Âdemoğlu can, laşe derdinde, sense kendi evini düşünüyorsun. Hiç yakıştıramadım sana.

Karagöz: Bak karışmam köftehor, çok ileri gidiyorsun ama... Hakarete devam edersen alırım ayağımın altına.

Hacivat: Çok asabisin Karagöz'üm.

Karagöz: Asıl sen âsâ gibisin!

Hacivat: Ne âsâsı Karagöz'üm. Çok asabisin dedim. Bu davranışlar hiç yakışmıyor sana demek istedim. Benim can dostum, can yoldaşım daha sakın, daha duyarlı olmalı.

Karagöz: Buharlı mı olmalı?

Hacivat: Buharlı değil Karagöz'üm, duyarlı olmalı.

Karagöz: Ben duyarlı değil miyim yani?

Hacivat: Pek duyarlısın diyemem. Depremi duyduğunda hiç etkilenmedin.

Karagöz: Ne yapmam lâzımdı Hacı Cavcav... Yere yatıp, bağıra bağıra ağlayayım mı? Üzüldük işte yetmez mi?

Hacivat: Yetmez Karagöz'üm yetmez.

Karagöz: Ne yapacağız o zaman Hacı Cavcav?

Hacivat: Depremzedeler çok âciz durumdadır. Azık, aş lâzımdır.

Karagöz: O zaman hemen kazıkları hazırlayıp gidelim.

Hacivat: Kazık değil Karagöz'üm azık, azık... Hem sadece bizim hazırladığımız azıklar yetmez. Kızılay görevlisi Âdem Bey'i bulalım. Onlar zaten bir şeyler yapmaya başlamışlardır.

Karagöz: Bademle iş yapılır mı yahu?

Hacivat: Badem demedim, Âdem dedim Karagöz'üm. Kızılay görevlisi Âdem Bey ve arkadaşları hazırlıklara başlamışlardır diyorum.

Karagöz: İyi ya işte! Paniğe gerek yok demek ki... Badem bey, şey, Âdem Bey her şeyi halleder. Bize bir şey düşeceğini sanmıyorum.

Hacivat: Olur mu Karagöz'üm, biz yardımcı olmazsak Kızılay bütün âfetlere nasıl yetişsin? Bizim de yardım etmemiz lâzım. Haydi, bir ihtiyaç var mı diye gidip soralım.

Karagöz: Tamam Hacı Cavcav. Yalnız önce bizim bodruma bir varalım.

Hacivat: Hâlâ orada mısın Karagöz'üm, bana inanmıyor musun? Deprem sizin bodrumda olmamış diyorum!

Karagöz: Biliyorum köftehor biliyorum... Bizim bodrumda bir sürü battaniye vardı, onları getirelim diyorum.

Hacivat: Anladım, Karagöz'üm anladım. Adaptandır, istersen önce Âdem Bey'e soralım.

Karagöz: Ne tandırı Hacı Cavcav? Âdem Bey tandır kebabı mı pişirmiş?

Hacivat: Tandır demedim Karagöz'üm, Adaptandır dedim. Yani nezaketen battaniyeye ihtiyaç var mı diye sorsak diyorum.

Karagöz: Tamam anladık, ne tekrar edip duruyorsun? Hadi gidelim de bir an önce marifetzedelerin derdine derman olalım.

Hacivat: Marifetzede değil Karagöz'üm, âfetzede... Âfetzede demek, âfete uğrayan demektir.

Karagöz: Hımm! Anladım... Bir daha söyle bakayım, afatzede miydi?

Hacivat: Afat değil Karagöz'üm, âfetzede... Afat, âfetin çoğuludur. Yani âfetler demektir. Yani tabii olaylar... Âfete uğrayanlara âfetzede denir.

Karagöz: Kes sesini de bir an önce gidelim.

ŞAHİT

Hacivat: Hayırdır Karagöz'üm, telaşlı telaşlı nereye böyle?

Karagöz: Adliyeye gidiyorum Hacivat adliyeye.

Hacivat: Adile Nine'ye mi gidiyorsun? Adile Nine'de ne yapacaksın ki?

Karagöz: Adile Nine'ye değil, adliyeye gidiyorum Hacivat adliyeye.

Hacivat: Hayırdır inşallah Karagöz'üm!

Karagöz: Sonra anlatırım Hacı Cavcav, acelem var, bana müsaade...

Hacivat: Müsaade etmesine ederim de... Sen gele-
ne kadar meraktan çat diye çatlarım Karagöz'üm.
İstersen ben de geleyim.

Karagöz: Gerek yok Hacivat, beni şahit yazmışlar da...

Hacivat: Ne şahidi, ne oldu ki?

Karagöz: Bizim komşuya hırsız girmiş.

Hacivat: Ee!

Karagöz: Ben de hırsızı görmüşüm.

Hacivat: Görmüşüm mü!

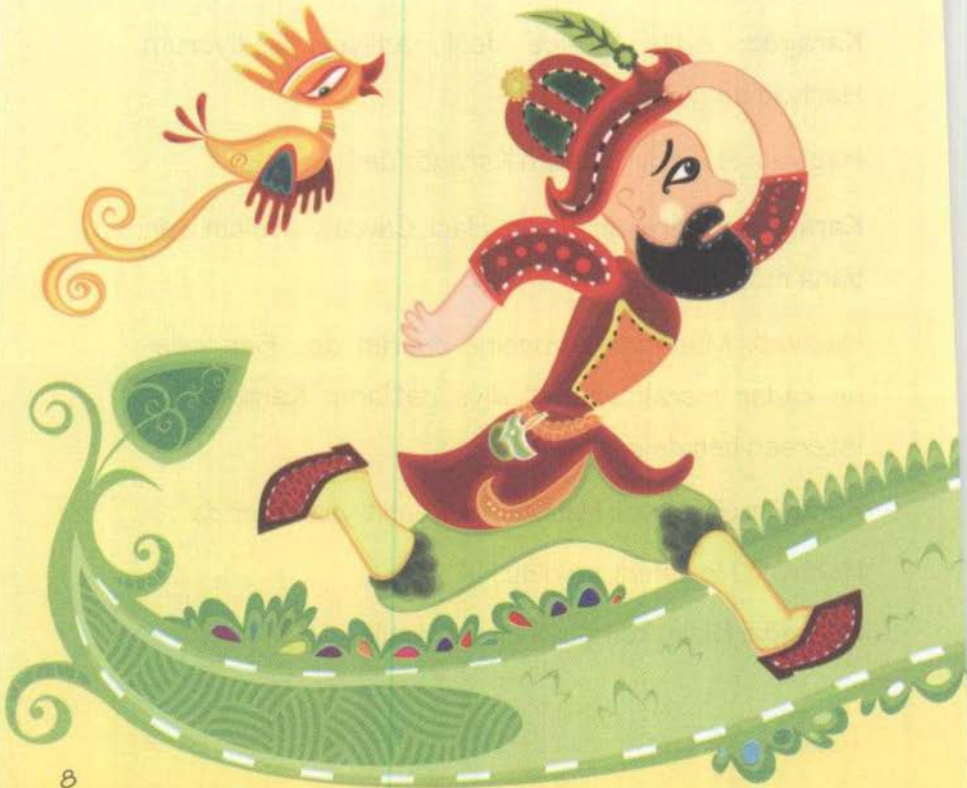
Karagöz: Öyle demişler.

Hacivat: Görmedin mi?

Karagöz: Ben hırsız mırsız görmedim Hacivat. Durup dururken niçin şahit yazdılar ki?

Hacivat: Ben ne bileyim Karagöz'üm. Kim yazdırmış peki?

Karagöz: Hırsız.

Hacivat: Hırsız mı! Hırsızın şahit yazdırdığını ilk defa duyuyorum. Benimle alay mı ediyorsun?

Karagöz: Yazdırmış işte köftehor. Sana anlatanda kabahat. Kıs kıs ne gülüyorsun?

Hacivat: Kızma Karagöz'üm. Bu işte bir bit yeniği olmalı. Yakında, komşunun evine gelen bir yabancı falan gördün mü?

Karagöz: Ne hancısı, ben hancı falan görmedim.

Hacivat: Hancı demedim Karagöz'üm, yabancı gördün mü dedim, yabancı. Yani tanımadığın birini gördün mü?

Karagöz: Evet gördüm. Ama hırsız falan değildi. Bir emanet getirdiğini söylemişti.

Hacivat: Sen de inandın öyle mi?

Karagöz: Ne bileyim Hacivat, babacan, dürüst birine benziyordu.

Hacivat: Hiç şüphelenmedin mi?

Karagöz: Neyinden şüphelenecektim ki...

Hacivat: Konuşmalarından, tavrından...

Karagöz: Şüphelenecek bir durumu yoktu ki... İyi giyimli, kibar, kültürlü bir beyefendiydi. Eğer o hırsızsa, bana göre bu koca cihanda herkes hırsız olmalı.

Hacivat: Yani o kadar güven telkin etti sana.

Karagöz: Bana tekme falan atmadı yahu!

Hacivat: Tekmeyi de nereden çıkardın Karagöz'üm? Güvenilir biriydi herhalde diyorum.

Karagöz: And olsun aynen öyle. Böyle olduğuna yemin billâh ederim. Neyse bana müsaade, adliyeye geç kalıyorum. Hemen gelirim dedim, zamanında gitmeliyim.

Hacivat: Güle güle Karagöz'üm, durumdan beni mutlaka haberdar et, tamam mı?

Karagöz: Tamam tamam.

Hüsmen Ağa: Selâmün aleyküm.

Hacivat: Aleyküm selâm Hüsmen Ağa.

Hüsmen Ağa: A be nasılsın Acivat'ım, iyisindir inşallah. Sağlığın sıhhatin yerinde midir?

Hacivat: Sağ ol Hüsmen Ağa, hamdolsun iyiyim.

Hüsmen Ağa: Karagöz ızlı ızlı nereye gider böyle, pek telaşlı görünür.

Hacivat: Bir hırsıza şahitlik yapacakmış.

Hüsmen Ağa: Bir ırsıza şamar mı atacakmış.

Hacivat: Yok, Hüsmen Ağa yok, bir hırsız onu kendine şahit yazdırmış.

Hüsmen Ağa: Allah Allah! Yapma yahu, iç ırsıza şaitlik yapılır mı?

Hacivat: Karagöz hırsız olduğuna inanmıyor. Dün Recep Efendi'nin kapısında görmüş, selâmlaşmışlar.

Hüsmen Ağa: Ee!

Hacivat: Recep Efendi'nin evinde kimse yokmuş. Anladığım kadarıyla komşular adamın elindeki eşyaları görünce, Recep Efendi'nin evini soydu diye ihbar etmişler.

Hüsmen Ağa: Yaa! Nasıl biriymiş ırsız dedikleri zat, Karagöz sana tarif etti mi acep?

Hacivat: Babacan, iyi giyimli, beyefendi birine benziyordu, dedi.

Hüsmen Ağa: A be Bizim Yahya Efendi olmasın bu! Dün bana uğramıştı. Bu tarafa geleceğini söyleyince, Recep Efendi'ye vermesi için bir paket göndermiştim. Aman Allah'ım Yahya Efendi'yi ırsız mı sanmışlar yoksa? A be bu ne biçim iştir yahu! Sorgu sual etmeden insan ırsızlıkla suçlanır mı?

Hacivat: Doğru söylüyorsun, gidip mahalleliye bu konuda biraz nasihat edelim.

Hüsmen Ağa: A be, önce adliyeye gidelim.

Hacivat: Peki, Hüsmen Ağa, böylesi daha uygun. Haydi, mahkeme bitmeden yetişelim.

KAHVE

Hacivat: Eline sağlık Karagöz'üm kahve çok enfes olmuş.

Karagöz: Kahve abes mi olmuş?

Hacivat: Ne münasebet Karagöz'üm, çok enfes olmuş dedim. Uzun zamandır höpürdete höpürdete kahve içmemiştim. Hele üzerindeki ak köpüklere bir bak, nasıl da kabarmış. Böyle kahve yapanın âbidesi dikilir yahu...

Karagöz: Kahveyi yengen yaptı Hacı Cavcav, bilirsin ben mutfağa pek girmem.

Hacivat: Bilirim Karagöz'üm bilirim. Kahveyi yaptığın için değil, ikram ettiğin için teşekkür ettim zaten. Tabi bu arada yengenin de eline sağlık. Tarifini alalım da bizim hanıma da yaptıralım. Hadi bir zahmet soruver.

Karagöz: Sonra sorarız Hacı Cavcav. Şu an hanım müsait olmayabilir.

Hacivat: Nasıl istersen Karagöz'üm. Yüzün niçin kızardı öyle?

Karagöz: Yüzüm falan kızarmadı yahu, nereden çıkarıyorsun!

Hacivat: Basbayağı kızardı işte Karagöz. İstersen aynaya bak, yüzün al al oldu. Hatta konuştuğça daha da kızarıyorsun.

Karagöz: Al al falan olmadı yahu! Kızmaya başladım bak!

Hacivat: Konuştuğça çehren renkten renge giriyor. Bu işte bir iş var Karagöz. Sesin de titremeye başladı.

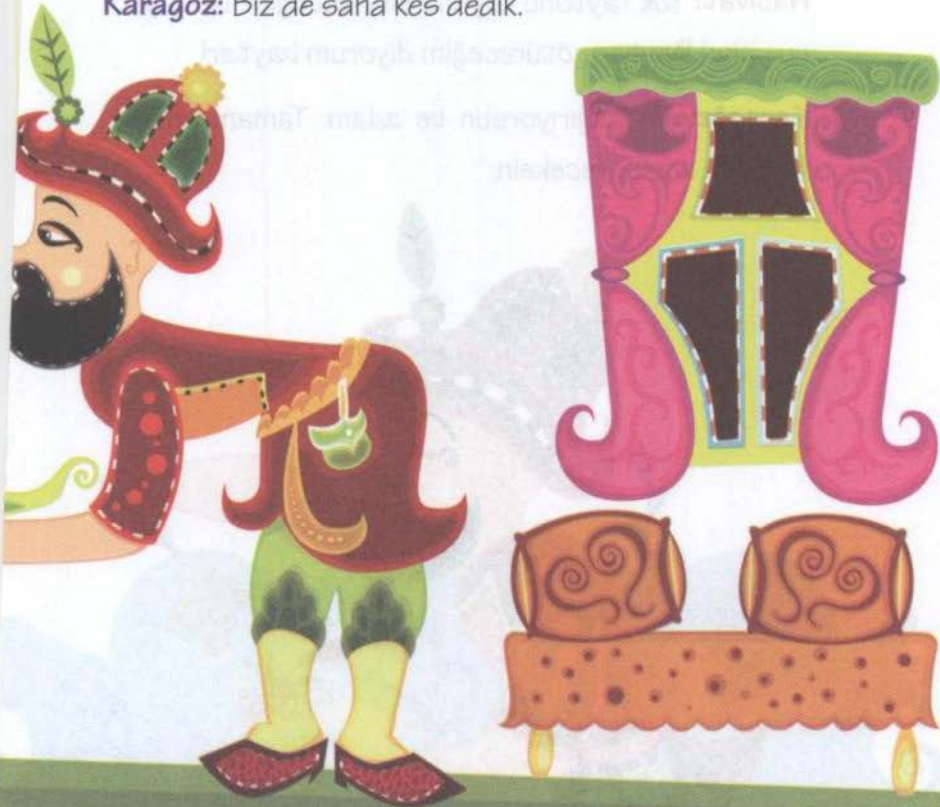
Karagöz: Uzatma Hacı Cavcav... Hanım şu an evde değil. Bir saat önce kahveyi yapıp komşuya gitti.

Hacivat: Ha öyle mi, kahvenin tarifini sonra alacağız demek ki. Tarif alırken bir saatte soğumayan kahveyi nasıl yapıyormuş onu da bir zahmet soruver.

Karagöz: Bak köftehor, bu işin sonu kötüye varacak. Evimdesin falan demem...

Hacivat: Allah Allah! Ne dedim ki Karagöz'üm, alt tarafı bir kahve tarifi istedik.

Karagöz: Biz de sana kes dedik.

Hacivat: Tamam vazgeçtim ya, vazgeçtim. Hadi bana eyvallah, yengeye selâm söyle, kahve için teşekkür ediyorum.

Karagöz: Oturuyorduk, Hacı Cavcav...

Hacivat: Biraz daha otursam iyi olacak ama bizim ala koyun yavrulayacaktı. Biraz sıkıntılı olacak gibi, baytar bulmaya gidiyorum.

Karagöz: Koyunu faytona mı bindireceksin?

Hacivat: Yok faytonu koyuna bindireceğim, Ne faytonu yahul! Baytar götüreceğim diyorum baytar!

Karagöz: Ne bağıırıyorsun be adam. Tamam anladık, faytonu sen süreceksin.

Hacivat: Karagöz'üm çıldırtma insanı. Fayton demiyorum, baytar diyorum.

Karagöz: Hımm, anladım. Baytarlardan kimi tercih ediyorsun peki?

Hacivat: Bizim mahalledekini...

Karagöz: Murtaza beyi mi?

Hacivat: Evet.

Karagöz: Onu pek tavsiye etmiyorlar. Benim bildiğim işinde mahir bir şahsiyet var. Bilgili mi bilgili, dürüst mü dürüst, kanaatkâr mı kanaatkâr... İstersen onu götürelim.

Hacivat: Tamam. İşimiz bitince bize bir kahve yaparsın herhalde? Hadi, hemen gidelim.

Karagöz: Bak Hacivat...

Hacivat: Kızma canım, güzel kahve yapmak ayıp mı? Böyle bir marifetin var da niçin saklıyorsun. Kılıbık denmekten mi korkuyorsun yoksa Karagöz'üm. Bunlar boş kuruntular... Hayat müşterektir, ben de zaman zaman hanıma yardım ederim. Hatta yemek bile yaparım.

Karagöz: Yapma yahu!

Hacivat: Niye yapmayayım Karagöz'üm. Hanımlarımız bizim yapmamız gereken birçok işi yapmıyorlar mı? Gerekirse bulaşık bile yıkamak lâzım.

Karagöz: Ayıptır yahu! Erkek bulaşık yıkar mı?

Hacivat: Yalan konuşmak daha ayıptır Karagöz'üm. Yalan insanı işte böyle zor durumda bırakır. Bak hâlâ yüzünün allığı geçmedi. Zaten yalan konuşmayı da beceremiyorsun.

Karagöz: Yeter artık Hacı Cavcav, çok ileri gidiyorsun.

Hacivat: Sen de o zaman gurur yapıp bir daha yalan konuşma. Bir kez gururuna yenilip yalan konuştun, ne hallere düştün bak. Haydi, geç kalmayalım.

Karagöz: Bundan kimseye bahsetmeyeceksin değil mi Hacı Cavcav? Hadi, ne olur anlaşalım!

Hacivat: Bir kahve daha yaparsan, kimseye bahsetmem. Vay bel! Yine kahve içeceğim, yaşadım.

Karagöz: Ama sizin evde olmaz. Yengeden utanırım.

Hacivat: Utanmaya gerek yok Karagöz'üm. Ben her zaman mutfakta olduğum için hanım alışık. Hadi şimdi düş önüme bakalım.

Karagöz: Tamam tamam, itekleme yahu!

SÜNNET MERASİMİ

Hacivat: Merhabalar efendim merhabalar, sabah-ı şerifleriniz hayrolsun. Gönlünüz neşeyle, cebiniz parayla dolsun.

Karagöz: Hayırdır Hacı Cavcav, bugün pek neşelisin.

Hacivat: Evet Karagöz'üm, bugün benim en mutlu günüm. Bu akşam bizim oğlanın sünnet merasimi var. Seni davet etmeye geldim.

Karagöz: Beni darp etmeye mi geldin? Ben sana ne yaptım ki?

Hacivat: Ne münasebet Karagöz'üm, seni niçin darp edeyim? Seni sünnete davet etmeye geldim.

Karagöz: Hayırlı olsun Hacı Cavcav, merasim nerededir?

Hacivat: Belediye tesislerinde...

Karagöz: İyi iyi Hacı Cavcav, inşallah gelirim. Sünnet için hekim buldunuz mu peki?

Hacivat: Hekime gerek yok dedi bizim hanım. Bizim fenni sünnetçiye söyledik, biliyorsun çok tecrübelidir.

Karagöz: Şu bizim Dilâver Hızlıkesen mi?

Hacivat: Evet evet, ona...

Karagöz: O zaman yazık ettin oğlana.

Hacivat: Hayırdır Karagöz'üm bildiğin bir şey mi var yoksa? Oğlana niçin yazık etmişim!

Karagöz: Sen onun soyadının Hızlıkesen olduğuna bakma. Eli bir ağırdır ki sorma.

Hacivat: Yapma yahu!

Karagöz: Bizim komşu da çocuğunu ona sünnet ettirdi. Zavallı çocuk aylar geçmesine rağmen hâlâ sıhhatine kavuşamadı.

Hacivat: Allah Allah!

Karagöz: Hem ilaçları da bayatmış. Aletleri de çok eski...

Hacivat: Bütün hazırlıkları yapmıştık. Peki ne olacak şimdi!

Karagöz: Bence hane halkıyla tekrar görüş, ikna edebilirsen merasimi tehir et.

Hacivat: Davetiyeler dağıtıldı. Bütün hazırlıklar bitti... Bu işin dönüşü olur mu Karagöz?

Karagöz: O zaman sünnetçiye uğra, senden vazgeçtik, de.

Hacivat: Ben böyle bir şey diyemem.

Karagöz: O zaman sen bilirsin. Sünnetten sonra çocuğun dertlerine şifa bulmak için kapı kapı dolaşırsın. Söylemedi deme, Hacı Cavcav. Haa şunu da söyleyeyim, ben o adamın yaptığı sünnete gelmem. Onun için şimdiden tebrik edeyim.

Hacivat: Etme Karagöz'üm eyleme, böyle şeyler söyleme. Sensiz merasim olur mu? Sana çok ihtiyacım olacak. Salonun organizesini sen yapacaksın. Garsonlara bahşiş dağıtacaksın. Hatta bir tane de adağım vardı, onu da sen kesip, paylarını dağıtacaksın.

Karagöz: Olmaz dedik ya Hacı Cavcav, olmaz... Ben gidiyorum, hoşça kal.

Hacivat: Gitme Karagöz! Ne olur gitme! Yalvarırım gitme!

– Uyan bey uyan, ne bağırıp duruyorsun!

Hacivat: Şey! Karagöz gitti mi!

– Gecenin bu vaktinde ne Karagöz'ü! Gündüz beraber olduğunuz yetmiyormuş gibi geceleri de onu sayıklıyorsun.

Hacivat: Sünnet, sünnet ne olacak!

– Ne sünneti bey, ne sünneti! Sünnet merasimi dün akşam oldu ya...

EĞLENCE

Hacivat: Aman bana bir eğlence! Yar bana bir eğlence!
Aman aman, bana bir eğlence!

Karagöz: Ne söylenip duruyorsun, geveze oğlu
geveze.

Hacivat: Hoş geldin Karagöz'üm, bugün canım eğlen-
mek istiyor.

Karagöz: Canın evlenmek mi istiyor?

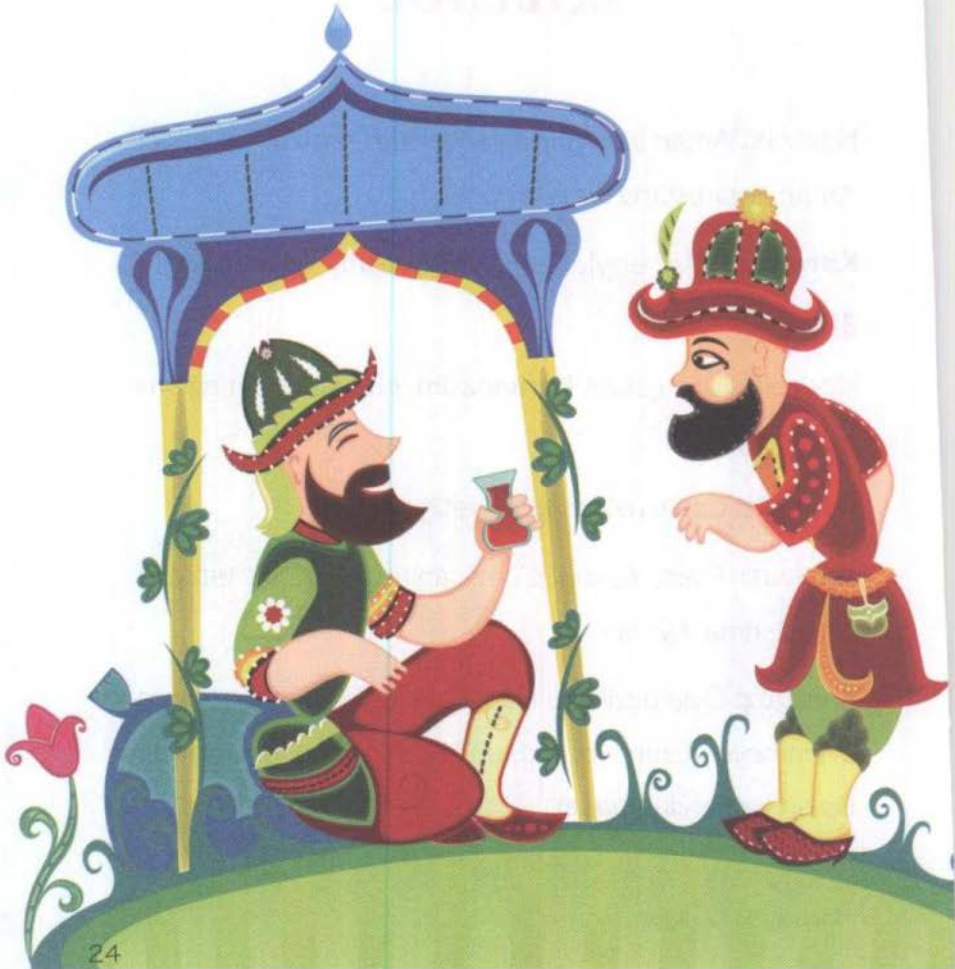
Hacivat: Evet, Karagöz'üm canım evlenmek istiyor!
Ne evlenmesi yahu!

Karagöz: Öyle dedin ya Hacı Cavcav. Bu yaştan sonra
evlenmeye utanmıyor musun? Koskoca çocukların var.
Sakin yenge duymasın.

Hacivat: Ne evlenmesi Karagöz'üm, canım sıkılıyor. Bir eğlence bulmam lâzım diyorum.

Karagöz: Sen mektep medrese görmüş bir adamsın. Eğlenceyle ne işin olur Hacı Cavcav, seni kınıyorum.

Hacivat: Her insanın eğlenmeye ihtiyacı olabilir Karagöz'üm. Meşru dairede olduktan sonra ne mahsuru var ki?

Karagöz: Mansur'un dairesinde eğlence yeri mi var?
Allah Allah ilk defa duyuyorum yahu!

Hacivat: Yine yanlış anladın Karagöz'üm. Mansur Efendi'nin dairesi demedim. Ne mahsuru var, dedim.

Karagöz: O zaman mühim değil, eğlenebilirsin.

Hacivat: İyi de Karagöz'üm, nasıl eğleneyim?

Karagöz: Kahvehaneye gidelim. Orada eğlenelim.

Hacivat: Kahvehane işsiz güçsüzlerin mesken tuttuğu yerdir. Bize yakışır mı Karagöz'üm?

Karagöz: Seni imtihan ettim Hacivat, elbette kahvehaneye gidilmez.

Hacivat: Çok ayıp Karagöz'üm, çok ayıp. İnsan arkadaşını imtihan eder mi? Sen beni tanımıyor musun? Seni ihtar ediyorum, bir daha böyle bir şey yapayım deme.

Karagöz: Yaparsam ne olurmuş, içinde ne varsa söyle.

Hacivat: Hiiç! Söz gelimi söyledim işte. Sadece birbirimize güvenelim diyorum, imtihan falan da neymiş.

Karagöz: Haklısın Hacı Cavcav, özür dilerim. Neyse bırakalım bunları. Canın çok sıkılıyorsa tiyatroya gidelim. Afişleri inceleyelim, bize uygun bir tiyatro buluruz herhalde.

Hacivat: Caymak yok ama...

Karagöz: Niçin cayayım köftehor! Bu zamana kadar kararımdan caydığımı gördün mü?

Hacivat: Hani dün yengeyle bir yere gideceğiz demiştin ya unuttun mu?

Karagöz: Öyle mi demiştim! Doğru ya öyle bir şey vardı, Allah Allah nasıl da aklımdan gidivermiş.

Hacivat: Bir Karagöz varmış, söz verirmiş, sonra da verdiği sözü yermiş.

Karagöz: Dalga geçme Hacivat, yengen...

Hacivat: Kusura bakma Karagöz'üm, söz verdin. Bu yüzden mazeret kabul etmem.

Karagöz: Ama unutma diye sıkı sıkı tembih etmişti.

Hacivat: Dedim ya mazeret kabul etmem.

Karagöz: İsrar etme Hacı Cavcav, yengene söz verdim.

Hacivat: Ama benim eğlenmeye ihtiyacım var. Sensiz ben tiyatroya falan gitmem.

Karagöz: Sonra gideriz Hacı Cavcav.

Hacivat: Yani sattın beni.

Karagöz: Mecburum Hacivat, sonradan hatırladım. Bu bir hayat memat meselesi.

Hacivat: Neymiş bu hayat memat meselesi olan şey?

Karagöz: Biz seninle sırdaşız değil mi?

Hacivat: Şüpheli mi var?

Karagöz: Seni niçin sattığımı kimseye söylemeyeceksin ama söz mü?

Hacivat: Tamam Karagöz, tamam.

Karagöz: Kayınvalideye gidecektik de.

TARHANA ÇORBASI

Hacivat: Merhaba Karagöz'üm merhaba!

Karagöz: Merhaba, Hacı Cavcav merhaba... Ağzını yaksın bol acılı, sıcak tarhana...

Hacivat: Hayırdır Karagöz'üm?

Karagöz: Canım tarhana çekti yahu! Şöyle sıcak bir tarhana olsa, yanında da kocaman bir somun, çalardım kaşığı diyorum.

Hacivat: Valla benim de ağzım sulandı Karagöz'üm. Gel bize gidelim. Yengen müsaitse ağzına lâayık bir tarhana yaptırayım.

Karagöz: Gelemem Hacivat, bugün bitirmem gereken işler var, onları yapmalıyım.

Hacivat: Ne işi Karagöz?

Karagöz: Bizim bahçedeki barakanın tamiratını yapmam lâzım.

Hacivat: Başka zaman yapiver canım.

Karagöz: Olmaz Hacı Cavcav, başka zaman başka zaman derken bizim baraka harabeye döndü zaten. Kış da iyice yaklaştı. Tamiratı bir an önce yapmazsam güvercinlerim de barınaksız kalacak. Tedbirimi şimdiden almalıyım.

Hacivat: Sen bilirsin, ben de gider tarhanayı kendim için yaptırıyorum.

Karagöz: Tamam, Hacivat sen afiyetle ye. Tekrar yaptırırsın biz de o zaman telâfi ederiz.

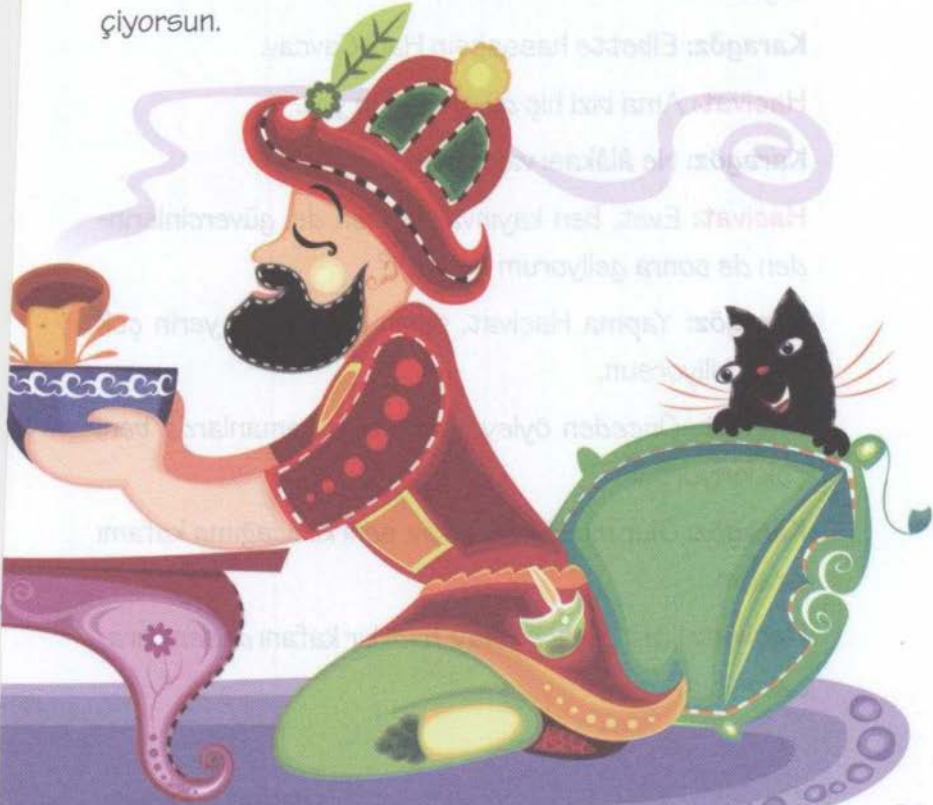
Hacivat: Bu işin telâfisi falan yok Karagöz, gelmezsen hakkın kaybolur. Anladın mı, bunu böyle bill!

Karagöz: Yapma yahu! Gerçekten mi!

Hacivat: Evet, işine gelirse bugün yersin, yoksa avucunu yalarsın.

Karagöz: Telaşa ne lüzum var köftehor, günler çuvala mı girdi? Önümüz kış, kışın tadını tarhanayla çıkarmak için çok zamanımız olacak.

Hacivat: Hep böyle yapıyorsun Karagöz, önce fikri ortaya atıp beni heveslendiriyorsun, sonra da vazgeçiyorsun.

Karagöz: Başka ne zaman yaptım ki?

Hacivat: Geçen gün de tiyatroya gidelim deyip, sonra vazgeçmiştin ya...

Karagöz: Ben sana metroya gidelim falan demedim.

Hacivat: Metroya değil Karagöz'üm, tiyatroya gidelim dedin. Sonra da vazgeçtin.

Karagöz: Hatırladım Hacı Cavcav. O zaman durum farklıydı biliyorsun. Bizim kayınvalide bu konularda çok hassastır. Geleceğiz diye söz verip de gitmeseydik...

Hacivat: Yanmıştın değil mi, peki biz hassas değil miyiz?

Karagöz: Elbette hassassın Hacı Cavcav.

Hacivat: Ama bizi hiç düşündüğün yok.

Karagöz: Ne âlâkası var canım.

Hacivat: Evet, ben kayınvalidenden de, güvercinlerinden de sonra geliyorum değil mi?

Karagöz: Yapma Hacivat, senin kalbimdeki yerin çok farklı biliyorsun.

Hacivat: Önceden öyleydi ama son zamanlarda beni çok kırıyorsun.

Karagöz: Olur mu Hacı Cavcav, seni kıracağıma kafamı kırarım.

Hacivat: Lâfa gelince kolay, hadi kır kafanı desem kıracak mısın?

Karagöz: ...

Hacivat: Allah muhafaza, böyle bir şey diyemem zaten ama lütfen beylik sözler etme Karagöz, yapamayacağın şeyler söyleme.

Karagöz: Tamam köftehor tamam, hadi size gidiyoruz. Barakanın tamiratını birlikte yapacağız ama.

Hacivat: Yani bana vazife veriyorsun.

Karagöz: Benim vazife vermeme gerek var mı? Söylemeseydim gelip yardım etmeyecek miydin?

Hacivat: Elbette ederdim canım. Yalnız, benim de sana ihtiyacım var. Geçen gün yağın yağmurdan bizim çatı hasar görmüş.

Karagöz: Hasan çorap mı örmüş? Bana ne canım, ne örerse örsün. Durur dururken bunu bana neden söylüyorsun?

Hacivat: Herhalde beni dinlemiyorsun Karagöz'üm. Hasan çorap görmüş demiyorum. Çatı hasar görmüş diyorum.

Karagöz: Ee!

Hacivat: Bir an önce tamirat gerekiyor.

Karagöz: Hele şu tarhanayı bir içelim.

Hacivat: Ya yengen evde değilse...

Karagöz: Biz yaparız canım.

Hacivat: Yani sen yaparsın.

Karagöz: Yok, sen yaparsın.

Hacivat: Tarhanan da yaptığın kahve gibiye yaşadık!

Karagöz: Hani bu konudan bir daha bahsetmeyecektik.

Hacivat: Tarhanayı yap, bir daha bahsetmem.

Karagöz: Eline bir malzeme daha vereyim öyle mi? Yok köftehor, ev seninse senin yapman lâzım. Hiç olmazsa elimde bir malzeme olur. O zaman kahve meselesini her yerde anlatamazsın, yaşadım!

Hacivat: Neyse bakarız, bu arada eve de geldik zaten. Şu kapıyı bir çalalım yengen evdedir inşallah.

Karagöz: İnşallah yoktur.

– Kim ol!

Hacivat: Benim hatun, yanımda Karagöz de var.

Karagöz: Tarhanayı sen yapmayacaksın o zaman.

Hacivat: Maalesef öyle.

Karagöz: Ben gelmiyorum, yengeye söyle.

Hacivat: Gir içeri be adam, amma da nazlandın...

Karagöz: Ama Hacı Cavcav!

Hacivat: İçeri gir dedik ya! Şaplağı yiyeceksin şimdi.

Karagöz: Sakin ol köftehor, sakin ol!

BERAAT

Karagöz: Hacı Cavcav, öğle namazından sonra cenaze namazı kılacağız.

Hacivat: Allah rahmet eylesin. Ölen kimmiş Karagöz'üm?

Karagöz: Bizim bakkal Recep var ya...

Hacivat: O mu hakkın rahmetine kavuşmuş?

Karagöz: Hayır Hacivat, onun bizimle akran bir oğlu vardı. Adı Mecit mi neydi, trafik kazası geçirmiş.

Hacivat: Allah mekanını cennet eylesin. Öleni bizimle akran dedin herhalde...

Karagöz: Evet Hacı Cavcav.

Hacivat: Olur mu Karagöz'üm, biz onun babası ile akranız. O olsa olsa senin oğlanla yaşıttır.

Karagöz: Doğru ya Hacı Cavcav, dilim sürçtü herhalde. Zavallı pek gençti.

Hacivat: Ecel, genç-ihtiyar demez Karagöz'üm, vakti gelince kapıyı çalar.

Karagöz: Hangi kapıyı çalar?

Hacivat: Senin, benim, herkesin kapısını. . .

Karagöz: Yapma yahu! Bizim kapıyı da çalacak öyle mi?

Hacivat: Evet Karagöz, bundan kaçış yok. İnsanın dünyadaki nefesi sayılıdır derler. Her nefis mutlaka bir gün ölümü tadacak.

Karagöz: Doğru söylersin Hacivat ama insan ölümü kendine yakıştıramıyor.

Hacivat: Delikanlıyı nereye gömeceklermiş?

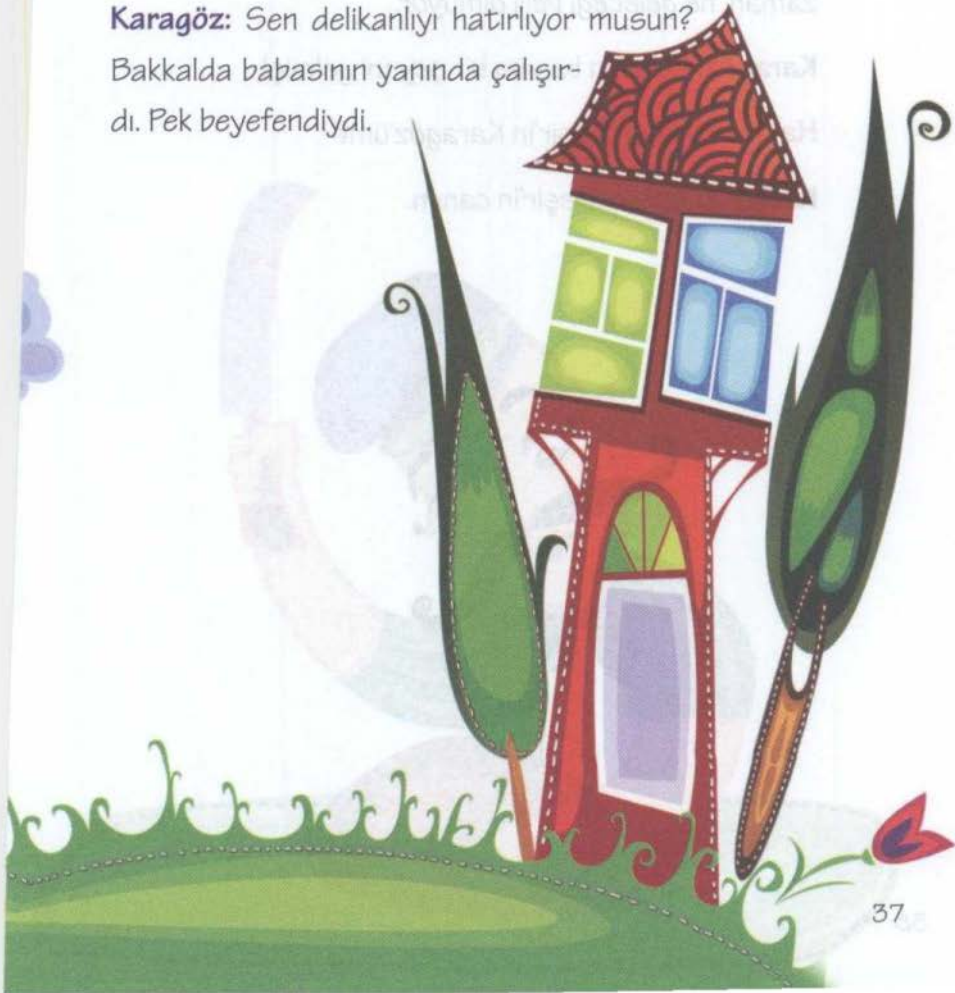
Karagöz: Mahalle mezarlığında özel kabir yerleri var. Bakkal Recep Efendi kendisi için hazırlatmıştı ama oğluna nasip oldu.

Hacivat: Kader işte, elden ne gelir.

Karagöz: Aşkolsun Hacivat, cenaze için elde bir denir mi? Matematik mi çalışıyoruz yahul!

Hacivat: Elden ne gelir dedim Karagöz'üm. Ecele çare bulunmaz demek istedim.

Karagöz: Sen delikanlıyı hatırlıyor musun? Bakkalda babasının yanında çalışırdı. Pek beyefendiydi.

Hacivat: Şahsen bir iki defa görmüşlüğüm var ama simasını tam olarak çıkaramıyorum.

Karagöz: Neyini çıkaramıyorsun?

Hacivat: Simasını, yani yüzünü...

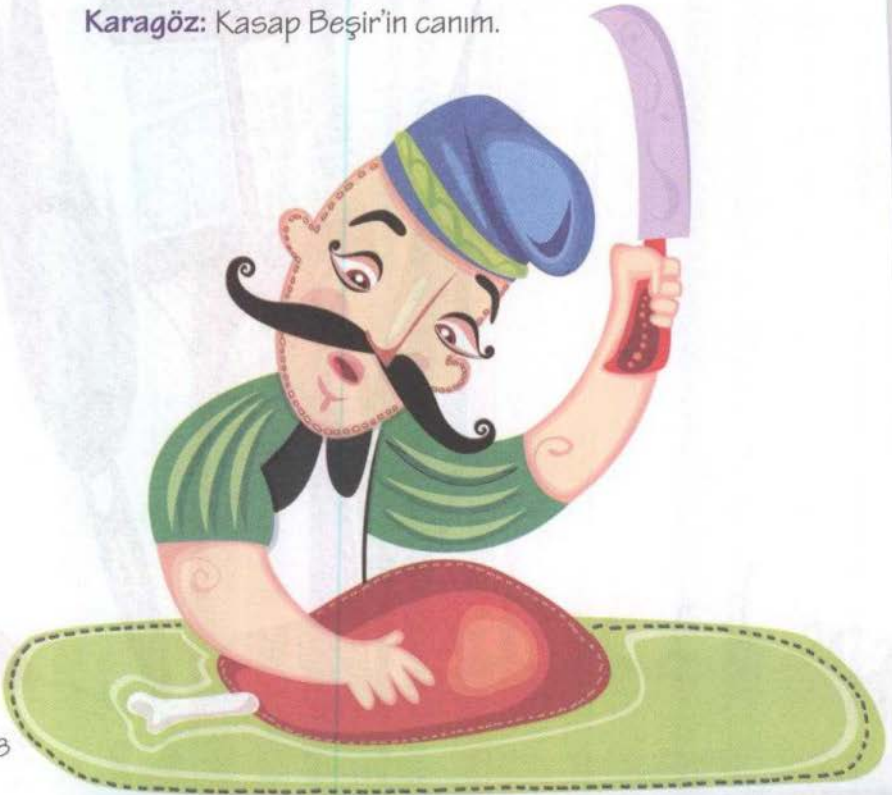
Karagöz: Geçen sene de bir kaza geçirmişti ama hafif atlatmıştı.

Hacivat: Dedim ya, kader işte. Beşerin başına ne zaman, ne geleceği belli olmuyor.

Karagöz: Beşir'in başına bir şey mi gelmiş!

Hacivat: Hangi Beşir'in Karagöz'üm?

Karagöz: Kasap Beşir'in canım.

Hacivat: Beşir demedim, beşer dedim. Yani insanoğlu demek istedim.

Karagöz: Hay Allah iyiliğini versin. Ben de Beşir Efendi'ye bir şey oldu diye endişe ettim.

Hacivat: Yok yok, öyle bir şey yok. Ne anlatıyordum yahu! İnsanda akıl koymuyorsun ki Karagöz.

Karagöz: Sende akıl da mı vardı?

Hacivat: Aşk olsun Karagöz'üm, bana akılsız mı demek istiyorsun yani? Öyle olsun bakalım, başın daralınca nasıl olsa akıl danışmaya gelirsin bana.

Karagöz: Seninle hiçbir işim olmaz.

Hacivat: Mahkeme ne olacak? Daha dün sormuştun mahkemede nasıl ifade vereyim diye.

Karagöz: O konuda da senin olmayan aklına ihtiyacım olmayacak. Çünkü bugün beraat ettim.

Hacivat: Nasıl yani! Mahkemeye çıkmadan beraat edilir mi?

Karagöz: Edilmez mi?

Hacivat: Beraat ettiğini nereden duydun?

Karagöz: Sabah erkenden adliyeden telefon etmişler. Beraat etti, gelmesine gerek yok demişler.

Hacivat: Yani sizi işletmişler. Bu numarayı kesinlikle davacı yapmıştır.

Karagöz: Yapma yahu!

Hacivat: Peki, mahkeme ne zamandı?

Karagöz: Bu sabah dokuzda...

Hacivat: Yani mahkeme geçti. Sen olmayınca da davayı davacı kazandı.

Karagöz: Ne diyorsun sen köftehor! Rüya mı görüyorum yoksa! Bu bir kâbus olmasın!

Hacivat: Maalesef gerçeğin ta kendisi Karagöz, yani arsa elinden uçup gitti.

Karagöz: O arsa benimdi ama...

Hacivat: Artık maalesef senin değil.

Karagöz: Ben ne yapacağım şimdi?

Hacivat: Bana akıl mı danışıyorsun?

Karagöz: Ocağına düştüm Hacı Cavcav. Ne olur bir akıl ver.

Hacivat: Gerçekten benden akıl mı istiyorsun?

Karagöz: Evet.

Hacivat: Tamam Karagöz'üm, nasıl istersen...

Karagöz: Söyle Hacı Cavcav, arsamı kurtarmak için ne yapmalıyım?

Hacivat: Sana akıl verecek akıllı olan birini bulmalısın.

GECE VAKTİ

Karagöz: Tak! Tak! Tak! Hacı Cavcav, aç kapıyı ben geldim.

Hacivat: Hoş geldin, sefa geldin de burası benim ev Karagöz.

Karagöz: Merhaba Hacı Cavcav...

Hacivat: Merhaba Karagöz! Hayırdır yolunu mu şaşırdın?

Karagöz: ...

Hacivat: Evden mi kovuldun?

Karagöz: Yok yahu! Ben evden kovulur muyum hiç. Beni evden kovacak hatun daha anasından doğmadı.

Hacivat: İyi de gecenin bu vaktinde kapımda ne işin var?

Karagöz: Biz arkadaş değil miyiz köftehor?

Hacivat: Arkadaşız da...

Karagöz: O zaman...

Hacivat: Bak Karagöz, acil bir durum yoksa bu saatte kimsenin kapısı çalınmaz. Kapı vurulunca bir şey oldu diye ödüm koptu. Uykuya da yeni dalmıştım.

Karagöz: Yapma yahu!

Hacivat: Asıl sen yapma! İnsan biraz düşünür...

Karagöz: Bozuk çalıp durma Hacı Cavcav, bozuşuruz bak.

Hacivat: Utanmadan bir de bozuşuruz diyor yahu!

Karagöz: Ne demeliydim köftehor!

Hacivat: Kusura bakma, bir hata oldu, düşünemedim der insan.

Karagöz: Tamam, bir hata oldu, düşünemedim.

Özürdilerim! Kusurabakma! Birdaha olmaz!

Hakkını helâl et! Düşüncesizliğime ver!

Ben patavatsızın biriyim! Deliyim!

Hatta zır...

Hacivat: Yeter, yeter Karagöz! Benimle dalga geçme! Uzatıp durma da derdini söyle ve hemen git!

Karagöz: Aşk olsun Hacı Cavcav, bunu senden hiç beklemezdim. Önemli bir şey olmasaydı bu saatte seni rahatsız eder miydım? Hele bir sor niçin geldiğimi.

Hacivat: Niçin geldin öyleyse?

Karagöz: Niçin geldiğimi soruyorsun, öyle mi?

Hacivat: Öyle Karagöz, evet öyle. Tepemi attırmadan ne söyleyeceksen söyle.

Karagöz: Kızma yahu! Söyleyeceğim. Şimdi sen niçin geldiğimi soruyorsun.

Hacivat: Evet Karagöz, evet! Niçin geldiğini soruyorum.

Karagöz: Bunu sormak en tabii hakkın, elbette sorabilirsin. Ben buraya niçin gelmiştim yahu!

Hacivat: Bunu sen bileceksin Karagöz!

Karagöz: İnsanda akıl koymuyorsun ki köftehor! O kadar kızdın ki niçin geldiğimi unuttum işte!

Hacivat: Elbette kızarım, bir de mükâfat mı bekliyordun?

Karagöz: Bana mükâfat mı vereceksin? Değersiz bir şey verirsen almam haberin olsun.

Hacivat: Çıldıracığım yahu! Bak Karagöz, bir an önce ayağımın altından kaybol, elimden bir kaza çıkacak.

Karagöz: Kaz mı yumurtayacak? Kaz yumurtasına bayılırım valla. Ocağı şöyle bir yaksak... Tavayı ocağın üzerine koysak... Tavaya bir kaşık tereyağı atsak...

Tereyağını bir güzel kızdırsak... Yumurtları da üzerine kırsak... Sonra da somun ekmeğini bandıra bandıra yesek...

Hacivat: Bu saatte mi?

Karagöz: Evet bu saatte.

Hacivat: Anlaşılan sen kafayı yemişsin. Ne söyleyeceksen söyle de, bir an önce git artık.

Karagöz: Hatırladım!

Hacivat: Neyi hatırladın! Kafayı yediğini mi?

Karagöz: Niçin geldiğimi.

Hacivat: Anlat o zaman.

Karagöz: Acelen ne yahu!?

Hacivat: Uykum var diyorum Karagöz, uykum var!

Karagöz: Yatsı namazı için camiye gelmedin ya...

Hacivat: Ne olmuş, biraz rahatsızdım gelemedim.

Karagöz: Namazdan sonra çay ocağında arkadaşlarla sohbet ettik.

Hacivat: Ee!

Karagöz: Sohbet o kadar uzadı ki; bir de baktık gece yarısı olmuş.

Hacivat: Sen de Hacivat'ı rahatsız edeyim dedin, öyle mi, aman ne hoş!

Karagöz: Yok yahu!

Hacivat: Bu saatte niçin geldin öyleyse?

Karagöz: Tam evime gidiyordum...

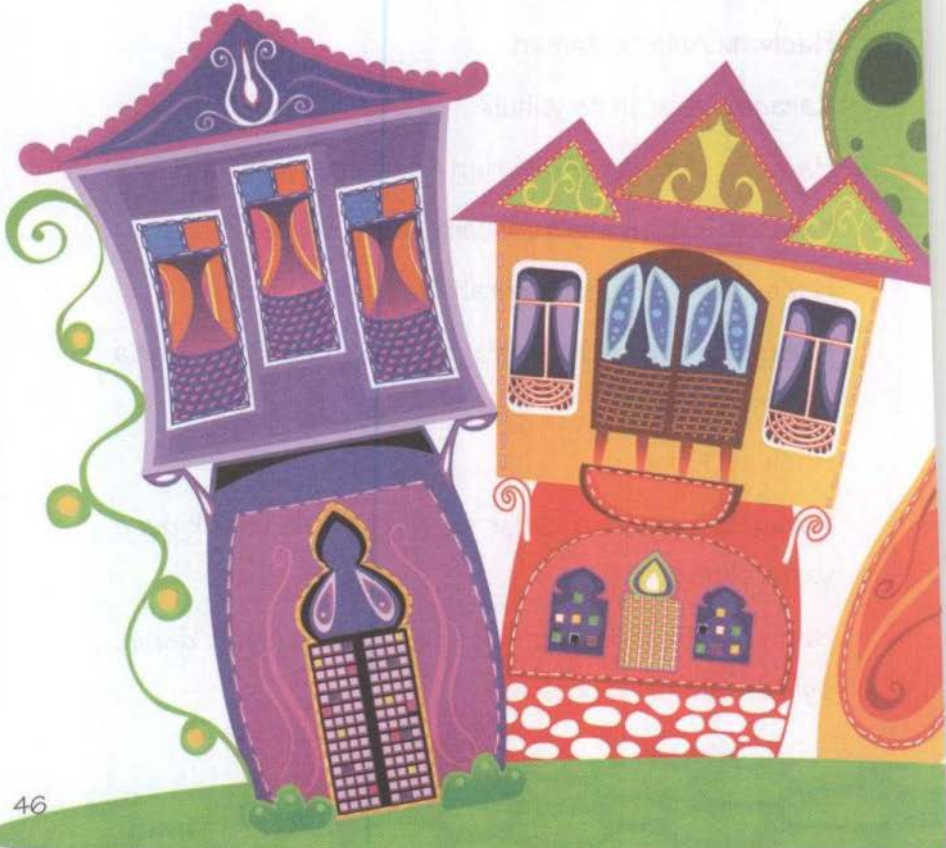
Hacivat: Sonra!

Karagöz: Harabelerin orda bir karaltı gördüm.

Hacivat: Ne varmış bunda...

Karagöz: Elinde kocaman bir silah vardı. Beni görünce bu tarafa doğru geldi.

Hacivat: Yapma yahu! Kimmiş peki?

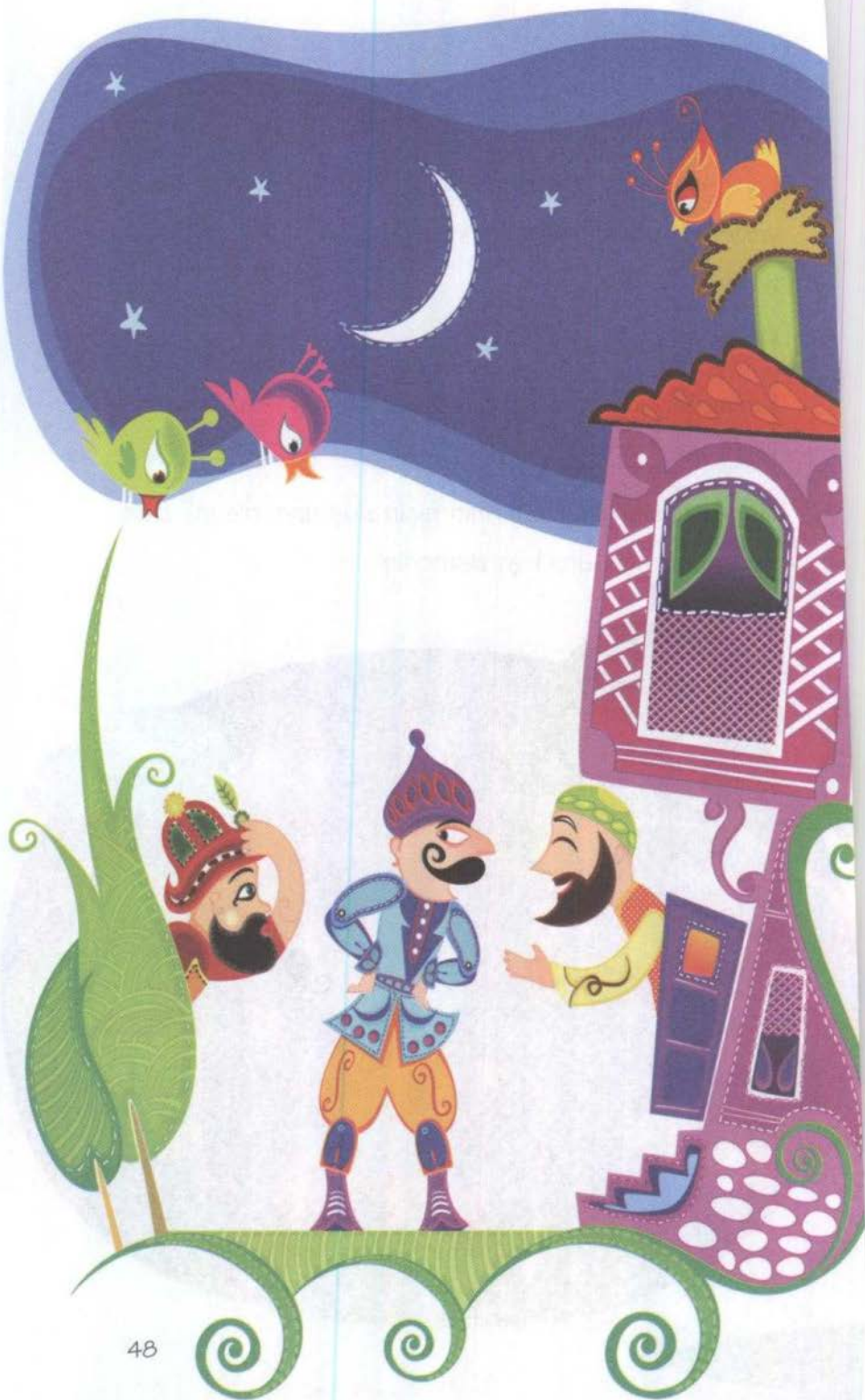
Karagöz: Yüzünü tam göremedim ama yabancı birine benziyordu. Bu tarafa geldiğini görünce sana bir zarar verir diye korktum. Haber vereyim dedim. Tedbirli olsan iyi olur.

Hacivat: Ne olacak ki?

Karagöz: Olur mu Hacı Cavcav; insanın dostu var düşmanı var.

Hacivat: Benim gibi birinin niçin düşmanı olsun? Ben kimsenin tavuğuna kışt demedim.

Karagöz: Ne olur, ne olmaz. Senin evde silah yok. Benim silahı sana ödünç vereyim.

Hacivat: Ben silah sevmem Karagöz, elime bile almak istemem. Silah benim neme lâzım canım, medenî insanın eline silah yakışır mı?

Karagöz: Bu silahı almalısın. Neme lâzım deme, bulunsun bir kenarda.

Hacivat: Bu senin şahsi fikrin... Elbette saygım var ama ben silah falan almam Karagöz. Hadi sen de evine git. Kim olacak bu saatte, hayal falan görmüşsündür.

Karagöz: İnan hayal değildi Hacivat, aha bu iki gözümle gördüm. Bu saatte gece vakti silahla dolaşan bir insan iyi niyetli olamaz. Sen yine de tedbirini al.

Hacivat: Tamam Karagöz tamam, hadi sen evine git. Ben de rahat bir uyku uyuyayım. Yine de beni düşün-düğün için teşekkür ederim.

Karagöz: Benden günah gitti o zaman.

Hacivat: Tamam tamam, güle güle.

– Selâmün aleyküm ağalar! Gecenin bu vaktinde kapının önünde ne yapıyorsunuz?

Karagöz: Aman Allah'ım bu o! Geldi işte! Ben demedim mi sana!

Hacivat: Allah müstehakını versin Karagöz'üm, bu mu bahsettiğin şahıs? Bu bizim mahallenin yeni bekçisi yahu!

– Ne o, beni casus mu sanmış yoksa!

Hacivat: Yok be Mehmet Efendi, Karagöz seni tanımıyor ya, elinde silahla görünce kötü niyetli biri sanmış.

Karagöz: Anlat anlat Hacı Cavcav, heyecanlı oluyor. Başka anlatacağın bir şey var mı? Yarın da arkadaşlara anlat. İstersen başka şeyler de ilave edebilirsin.

Hacivat: Kızma be Karagöz.

Karagöz: Kızma demesi kolay. Beni el âleme rezil ettin.

Hacivat: Ben mi?

Karagöz: Evet sen!

Hacivat: Gecenin bu vaktinde buraya seni ben çağırdım, öyle mi?

Karagöz: Tamam Hacivat tamam, ben gidiyorum.

Hacivat: Güle güle git Karagöz'üm, güle git. Olur ya, eve falan giremezsen kapımı tekrar çalabilirsin.

Karagöz: Senin kapını çalmak mı? Allah göstermesin, bundan sonra evini de yıksalar karışmam yahu! Adama iyilik yaramıyor ki kardeşim.

HELÂLLİK

Karagöz: Ne demek efendim, mecbur değilmiş! Mecbur işte, bal gibi mecbur işte!

Hacivat: Kendi kendine ne söylenip duruyorsun Karagöz'üm, neye kızdın yine?

Karagöz: Senin işin temizlik kardeşim. Biz kirleteceğiz, sen de temizleyeceksin!

Hacivat: Öhö öhö!

Karagöz: Temizlik yapmayacaksan, hademe olmasaydın canım!

Hacivat: Hey Karagöz! Ben geldim yahu!

Karagöz: Neymiş efendim, aldığı maaş harçlık kadar-mış. Bizim çocuklarımızın harçlığı bile onun maaşından fazlamış!

Hacivat: Karagöz'üm derdin nedir? Hele bir anlat hele...

Karagöz: Adam aile terbiyesi almamış ki!

Hacivat: Hey Karagöz! Ben geldim ben!

Karagöz: Kulağımın dibinde ne bağıırıyorsun köftehor! Sağır mı var karşında?

Hacivat: Sağır olsa şimdiye kadar duyardı herhalde. Birine kızınca kulakların da işitmez oluyor nedense...

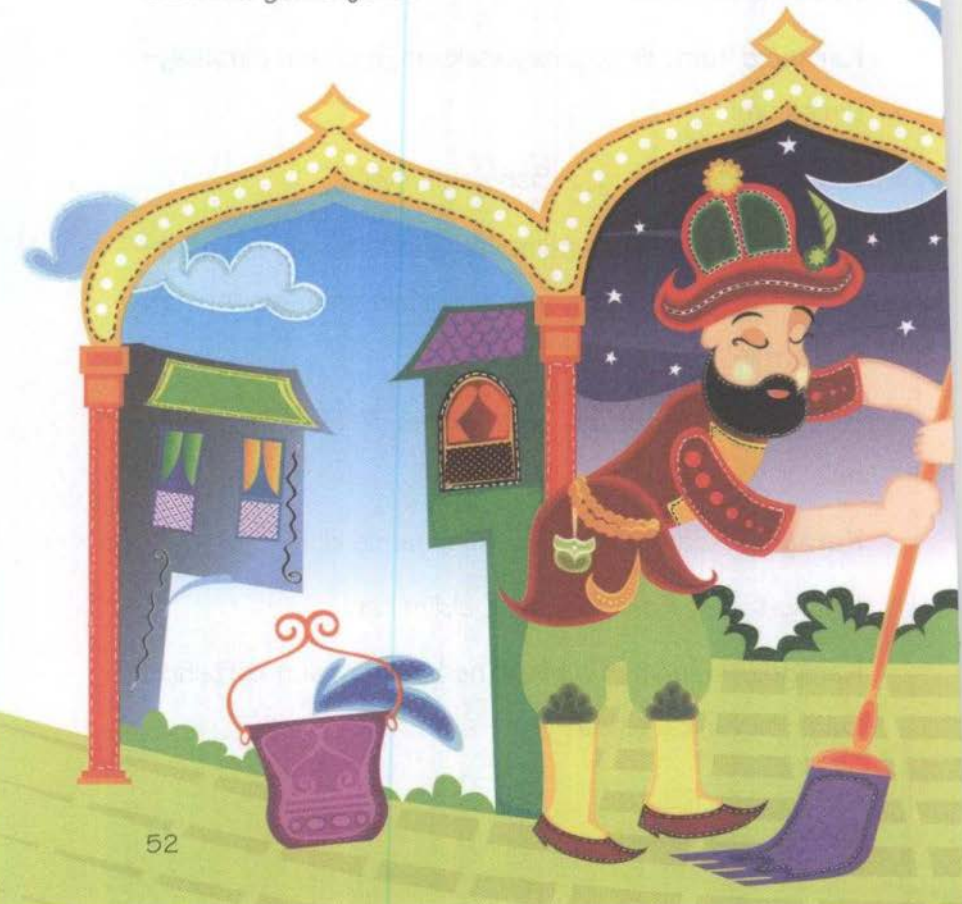
Karagöz: Gel de sen kızma Hacı Cavcav... Adamı deli ediyor bunlar yahu!

Hacivat: Ne oldu, anlat hele...

Karagöz: Boş ver Hacı Cavcav... Anlatırsam kafamın taşı atar yine.

Hacivat: Anlat anlat, rahatlarsın.

Karagöz: Sana bir kafa atarım, balon gibi patlarsın. Üzerime gelme yahu!

Hacivat: Üzerine geldiğim yok Karagöz'üm. Derdin neyse anlat, paylaşalım diyorum.

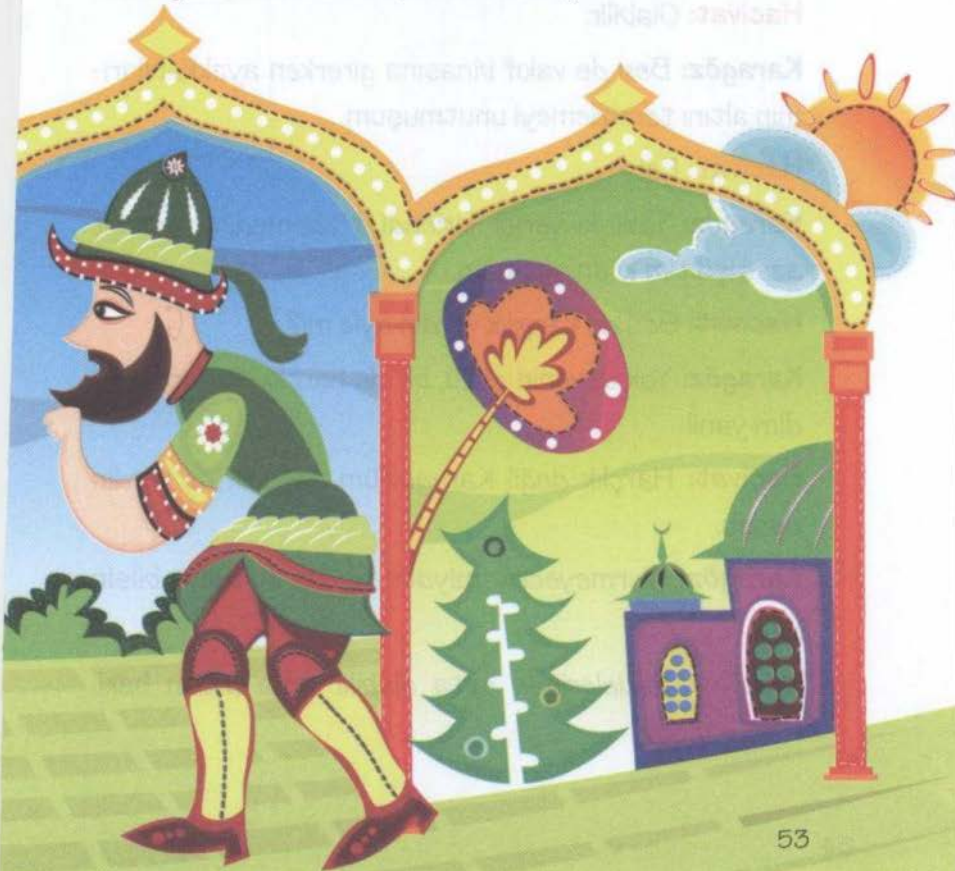
Karagöz: Önce pası sen ver o zaman.

Hacivat: Ne pası Karagöz'üm?

Karagöz: Demir pası. Allah Allah, hem paslaşalım, diyor, hem de, ne pası diye soruyor yahu! Futbol oynamak isteyen sen değil misin?

Hacivat: Futbol oynayalım demedim.

Karagöz: O zaman, maça gidelim dedin. Ben maça falan gidemem Hacivat, zaten sinirliyim.

Hacivat: Bırak maçı falan da niçin sinirlisin onu söyle.

Bu vakıf bizim bağışlarımızla işliyor değil mi?

Hacivat: Evet.

Karagöz: Paramızla rezil oluyoruz yahu!

Hacivat: Ne oldu Karagöz, anlatsana...

Karagöz: Gece boyunca yağmur yağdı.

Hacivat: Evet, ne olmuş?

Karagöz: Sokaklar çamur...

Hacivat: Biliyorum.

Karagöz: Ayağıma çamur bulaşmış.

Hacivat: Olabilir.

Karagöz: Ben de vakıf binasına girerken ayakkabılarımin altını temizlemeyi unutmuşum.

Hacivat: Ee!

Karagöz: Tabii ki yerler kirlendi. Hademeden öyle bir azar işittim ki anlatamam.

Hacivat: Sen de karşılık verdin öyle mi?

Karagöz: Yok devenin gözü, bir de harçlık mı vermeliydim yani!

Hacivat: Harçlık değil Karagöz'üm, karşılık mı verdin dedim.

Karagöz: Vermeyecek miydim, o da haddini bilsin yahu!

Hacivat: İfadelerinde hata olabilir ama adam haklı Karagöz'üm.

Karagöz: O kulaklı da ben kulaksız mıyım?

Hacivat: Adam haklı diyorum. Sen kulaklı anlıyorsun.

Karagöz: Beni ne zaman haklı gördün ki tersini söyle-sen şaşardım zaten.

Hacivat: Haklıya haklı Karagöz'üm. Gerçekten her taraf pırıl pırıl baksana. Elbette bizim de dikkat etme-miz lâzım.

Karagöz: Yine nasihate başladın, üç öğün nasihat ver-mezsən olmaz.

Hacivat: Nasihat değil bunlar Karagöz'üm, dostça tavsiyeler... Sana nasihat vermek ne haddime... Bekir Efendi'yi çağırayım da yüz yüze görüşüp, birbiri-nizden helâllik dileyin.

Karagöz: Nefret ediyorum ondan. Görmek bile istemiyorum!

Hacivat: O nasıl söz Karagöz'üm, mü'min mü'minden nefret eder mi? Kâinatın mayası sevgi üzerine kurulmuşken, nefret kelimesi sana yakışıyor mu? Bu ifadeleri Yüce Allah da hoş karşılamaz.

– Selâmün aleyküm... Hakkını helâl et Karagöz kardeş, haddimi biraz aştım. Ver elini öpeyim.

Karagöz: Estağfurullah!

– Ne bileyim işte... İnsan küçük bir fedakarlık yapınca takdir bekliyor. Sabahtan beri uğraşıyorum, inanın canım çıktı. Bugün her gelen bir eksik söyledi. İnsan ister istemez karamsar oluyor. Ben de içten içe içerdim. Karagöz de kirli ayakkabılarla gelince uyarmak istedim. O da yapacaksın tabi, bunun için maaş alıyorsun deyince biraz haddimi aştım.

Hacivat: Bildiğim kadarıyla sen vakıftan maaş almıyorsun.

– Bundan bahsetmesek...

Karagöz: Ne, vakıftan maaş almıyor mu dedin!

Hacivat: Evet, Karagöz'üm Bekir Efendi burada maaş almadan çalışır. Bunu da kimsenin bilmesini istemez.

Karagöz:!

AMELE

Hacivat: Merhaba Karagöz'üm, nasılsın?

Karagöz: İyiyim Hacı Cavcav, burnun kapağa kısılsın.

Hacivat: Bu ne demek şimdi Karagöz?

Karagöz: Hiç, öylesine söyledim işte.

Hacivat: İnsan arkadaşına beddua eder mi? Burnum kapağa kısılinca çok mu zevk alacaksın?

Karagöz: Öylesine söyledim dedim ya köftehor. Baha-ne üretip de kavga mı çıkaracaksın?

Hacivat: Bahane falan üretmiyorum. Canım kavga falan da istemiyor. Bilirsin böyle şakalar kafamı bozar.

Karagöz: Bozulsun canım ne olacak, biz de tamir ettiririz.

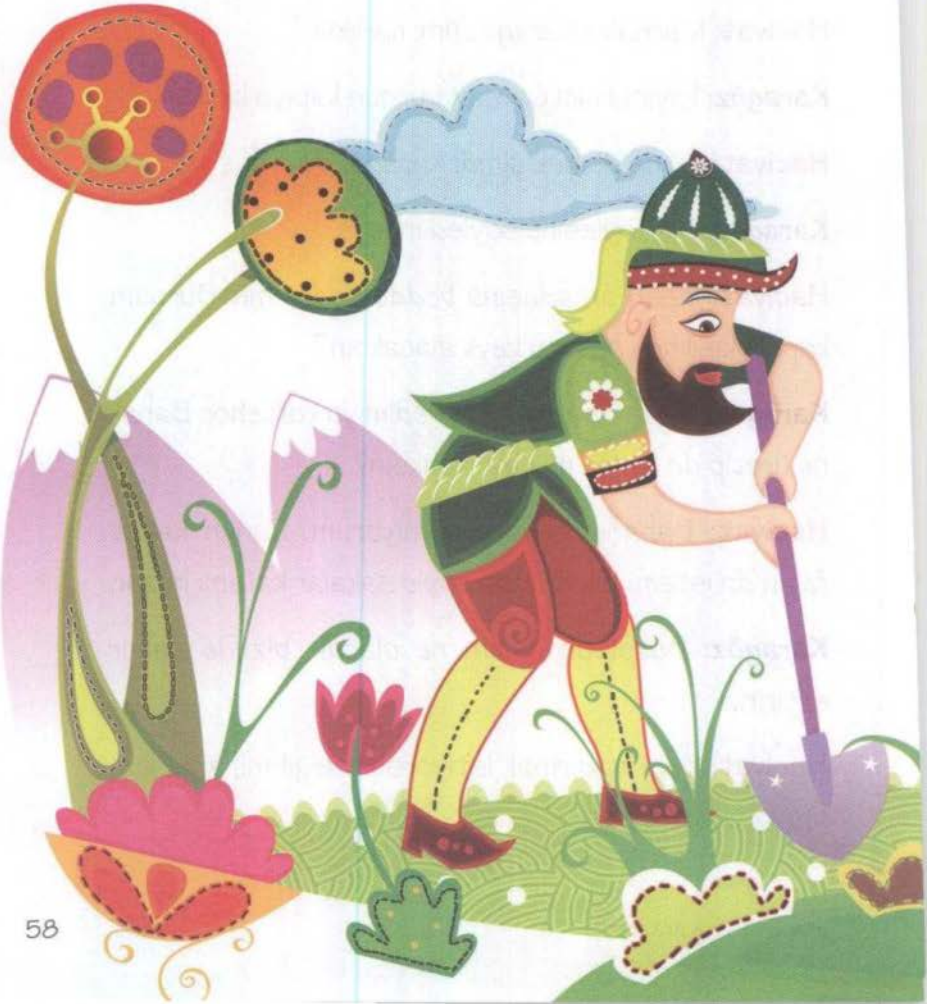
Hacivat: Beni kızdırmak istiyorsun değil mi, ama kızmayacağım.

Karagöz: Elbette kızmaman lâzım Hacı Cavcav, sen Beytullah'a gitmiş adamsın. Hacılık herkese nasip olmaz, cancağızım.

Hacivat: Hayırdır Karagöz, bu ani dönüş niye, bas bayağı beni kızdırmaya çalışıyordun.

Karagöz: Ani dönüş falan yapmış değilim. Amacım seni kızdırmak da değildi. Sadece şaka yapmak istiyordum.

Hacivat: Hadi öyle olsun bakalım. Niye geldiğimi sormayacak mısın?

Karagöz: Niye sorayım ki?

Hacivat: Yani gelmemi istemiyorsun öyle mi?

Karagöz: Ne münasebet canım.

Hacivat: O zaman niçin geldiğimi niye sormuyorsun?

Karagöz: Tamam tamam soruyorum, niçin geldin Hacı Cavcav?

Hacivat: İlla bir şey için mi gelmem lâzım Karagöz? İnsan dostunu görmeye bir sebep olmadan gelemez mi?

Karagöz: Sana soranda kabahat. Bana ne canım, niçin geldiysen geldin.

Hacivat: Madem sordun söyleyeyim bari. Bana bir amele lâzım, bahçeyi temizlettireceğim. Tanıdığın var mı?

Karagöz: Çok tanıdığım var.

Hacivat: Bir isim söyler misin? Çalışkan olsun ama...

Karagöz: Kasap Nuri...

Hacivat: Ben kasap aramıyorum ki ne yapayım Kasap Nuri'yi?

Karagöz: Tanıdık var mı diye sormadın mı? Ben de tanıdıklarımı söylüyorum. Kasap Nuri'den başladım işte. Terzi Şakir'i, Berber Niyazi'yi, Kunduracı Hakkı'yı...

Hacivat: Anlaşıldı Karagöz, senin yine tersliğin üzerinde. Bunların amele ile ne ilgisi var yahu? Çıldirtma adamı!

Karagöz: Tanıdıkları söylüyorum işte, kızdırma kafamı!

Hacivat: Amele tanıdığın var mı onu söyle sen. Yani elinde belli bir mesleği olmayan, ne iş bulursa onu yapan...

Karagöz: Âmâ Necati var ya o nasıl?

Hacivat: Yahu Karagöz'üm, Necati beyin iki gözü de görmüyor. Bahçeyi nasıl temizlesin? Hem o amele değil ki iş güç sahibi adam. Koskoca mağazaları var.

Karagöz: Yapma yahu!

Hacivat: Başka bildiğin biri var mı, yoksa bu iş ikimize kalacak.

Karagöz: Kim olabilir, kim olabilir... Hımm, tamam buldum.

Hacivat: Söylesene kim?

Karagöz: Tahmin et.

Hacivat: Tahmin edeceğim biri olsa zaten kendim bulurdum. Kim olduğunu çabuk söyle de hemen işimize başlayalım.

Karagöz: Bizim belediye reisi...

Hacivat: Ne diyorsun sen Karagöz, ağzından çıkanı kulağın duyuyor mu?

Karagöz: Ne dedim ki!

Hacivat: Koskoca reis amelelik yapar mı?

Karagöz: Niye yapmasın köftehor, geçen bizim cami derneği heyetiyle ziyaretine gittiğimizde, ne işiniz olursa çekinmeyin gelin, yardımcı olurum dedi.

Hacivat: İyî o zaman bizim odunları da kestirelim.

Karagöz: Onu da söyler, kestiririz.

Hacivat: Ahırını da temizlesin, hayvanları da tımar etsin.

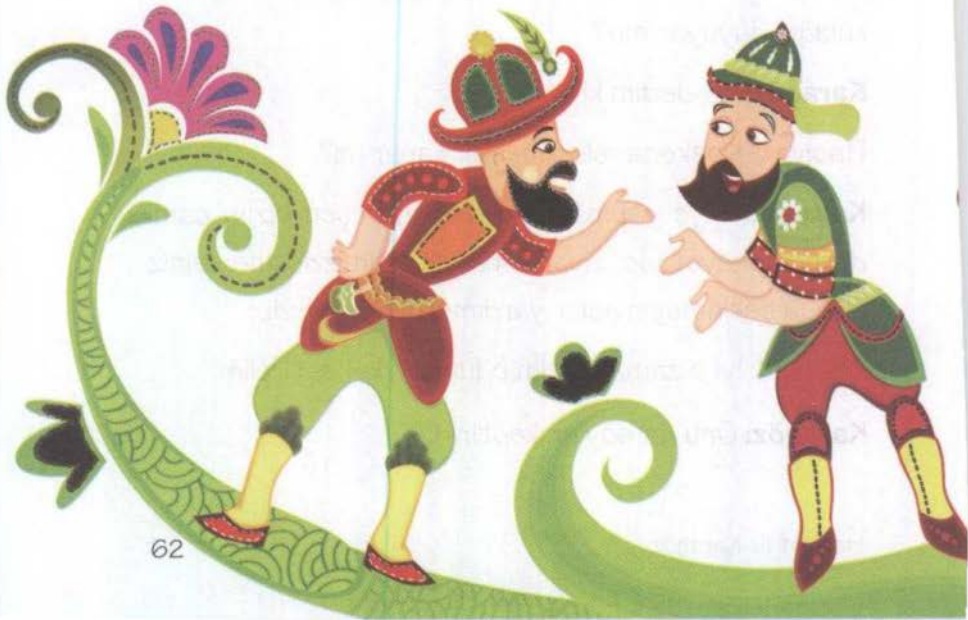
Karagöz: Ahırını da temizlettiririz...Ammma da yüz-süz-sün Hacı Cavcav, adam bu kadar işi nasıl yapsın?

Hacivat: Sen söylersen yapar, ne işiniz varsa gelin demiş ya... Hadi çabuk haber ver de gelsin. Gecikirse basarım fırçayı bunu böyle bilsin...

Karagöz: Aklınca benimle dalga geçiyorsun öyle mi?

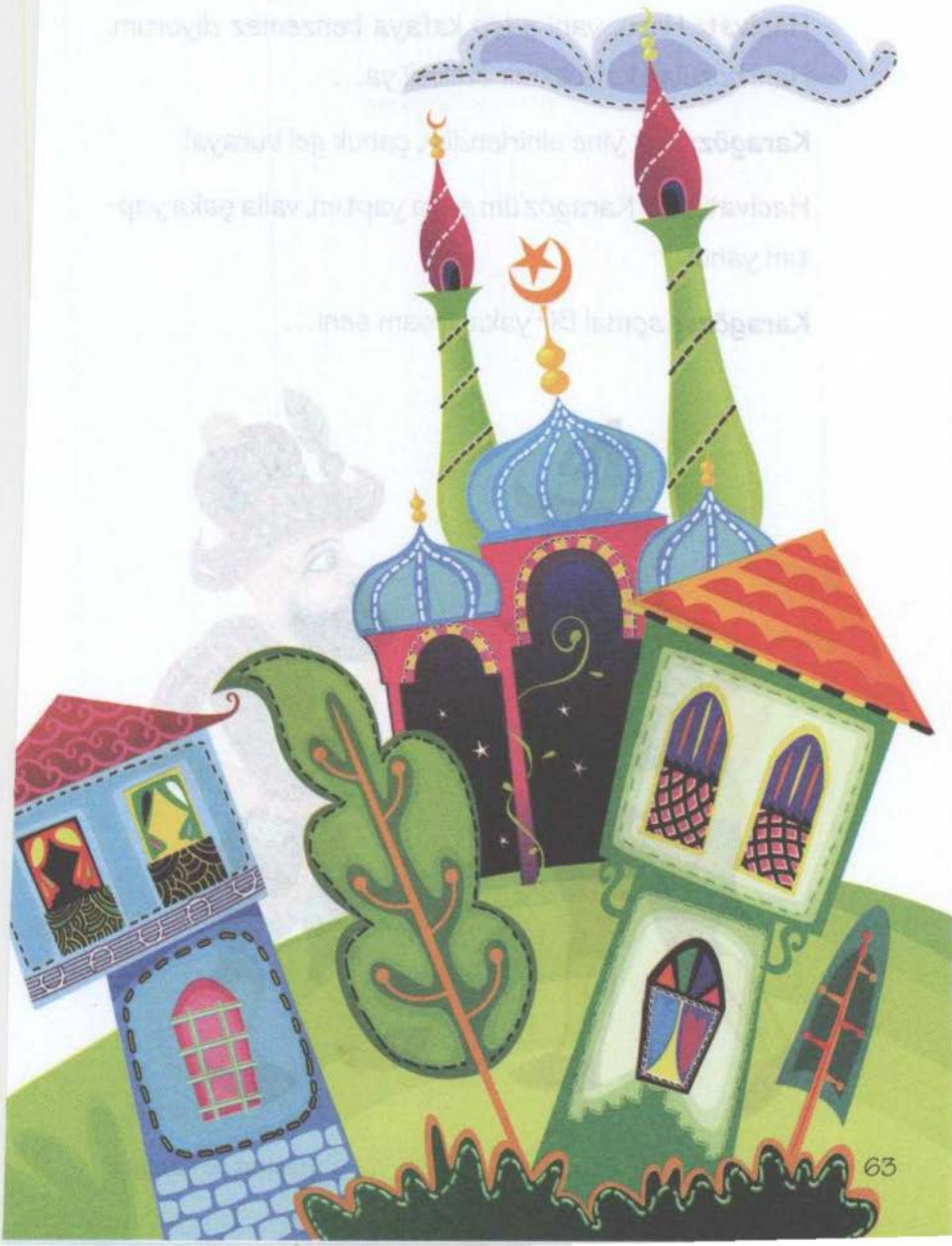
Hacivat: Niçin dalga geçeyim ki böyle azimli bir insanı bulmuşken işim bir an önce görülsün istiyorum.

Karagöz: Koskoca reis ahır temizlemek gibi, hayvanları tımar etmek gibi işleri yapar mı?

Hacivat: Bahçeyi temizliyor ya...

Karagöz: Yahu Hacı Cavcav sabrımı taşıyıp da edebimi bozma.

Hacivat: Haklısın Karagöz'üm, bozulan edep tamir de edilmez.

Karagöz: Ne demek istiyorsun sen, haddini bilmez?

Hacivat: Hiiçç, yani edep kafaya benzemez diyorum. Hani bozulan kafa tamir edilirdi ya...

Karagöz: Bak yine sinirlendim, çabuk gel buraya!

Hacivat: Dur Karagöz'üm şaka yaptım, valla şaka yaptım yahu!

Karagöz: Kaçma! Bir yakalarsam seni...

MAKSAT MUHABBET OLSUN

Karagöz: Kim o?

Hacivat: Benim Karagöz'üm. Can dostun Hacivat.

Karagöz: Sabah sabah ne istiyorsun Hacı Cavcav?

Hacivat: Bizim oğlanı mektebe yazdıracağım. Önce gidip bir konuşayım diyorum.

Karagöz: Oğlanı merkebe mi bindireceksin?

Hacivat: Ne merkebi Karagöz'üm, mektep mektep... Beni böyle kapıda mı bekleteceksin, içeri davet etmeyecek misin?

Karagöz: Daha pijamalarım ile duruyorum yahu. Adap nedir, bilmez misin?

Hacivat: O zaman elbiselerini giy köftehor. Yoksa bu bahanelerle beni savsaklamak mı istiyorsun? O zaman ben gidiyorum.

Karagöz: Dur yahu dur! Kapıyı açmaya geliyorum.

Hacivat: Selâmün aleyküm!

Karagöz: Bu gelen de kim?

Hacivat: Ne çabuk unuttun Karagöz'üm, benim. Ben Hacivat. Hâlâ açmayacak mısın kapıyı?

Karagöz: Hoş geldin Hacı Cavcav...

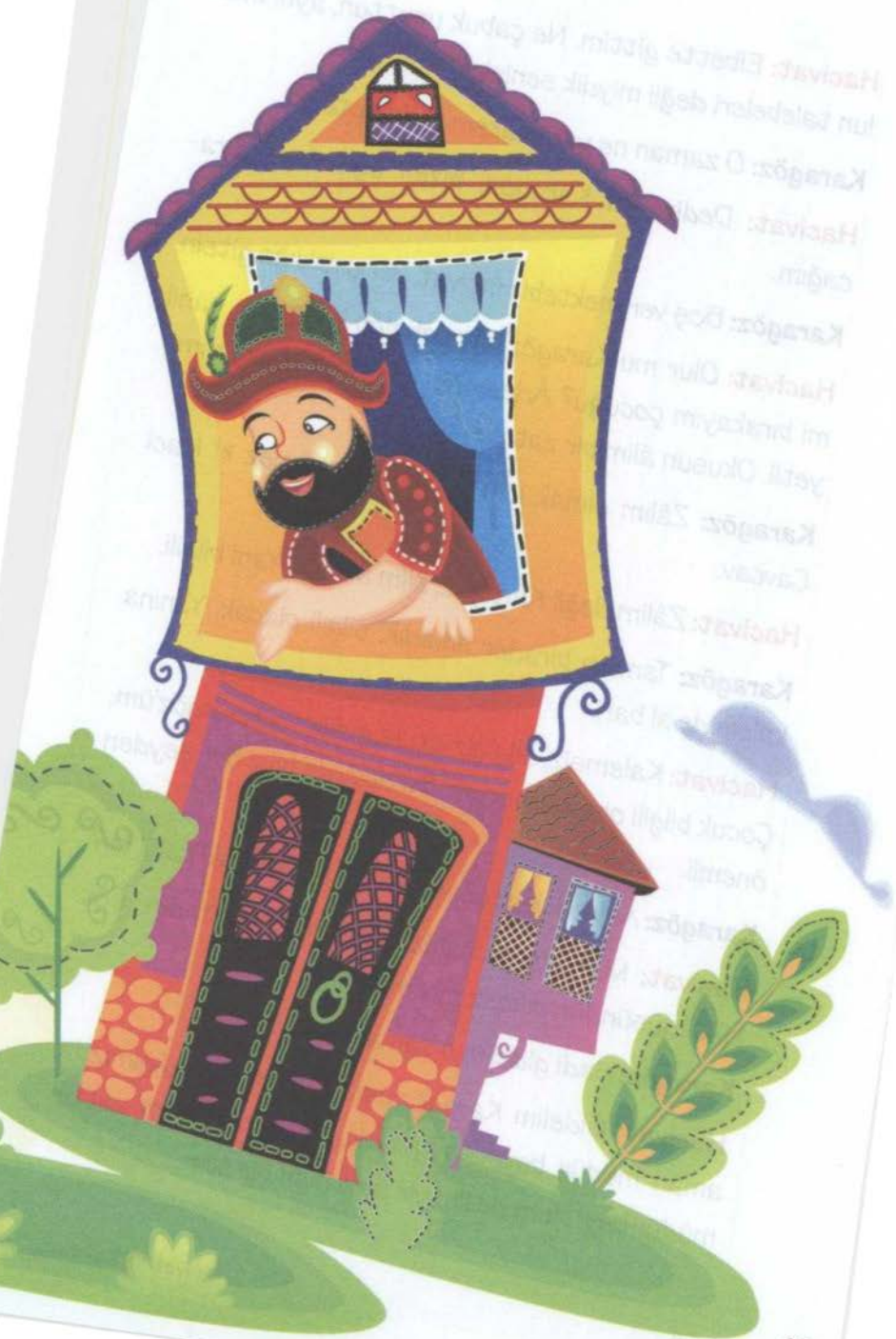
Hacivat: Hoş bulduk, hoş bulduk. Sen de benimle gelecek misin?

Karagöz: Nereye?

Hacivat: Mektebe dedim ya Karagöz.

Karagöz: Sen mektebe gitmedin mi?

Hacivat: Elbette gittim. Ne çabuk unuttun, aynı okulun talebeleri değil miydik seninle?

Karagöz: O zaman ne yapacaksın mektepte?

Hacivat: Dedim ya Karagöz, bizim oğlanı yazdıracağım.

Karagöz: Boş ver mektebi Hacivat, ver çıraklığa gitsin.

Hacivat: Olur mu Karagöz'üm, cehalet kötü şey, cahil mi bırakayım çocuğu? Âdemoğlu için ilim çok ehemmiyetli. Okusun âlim bir zat olsun.

Karagöz: Zâlim olmak için okumak gerekmez ki Hacı Cavcav.

Hacivat: Zâlim değil Karagöz, âlim âlim... Yani bilgili.

Karagöz: Tamam birader anladık, silgili olacak. Yanına kalem de al bari.

Hacivat: Kalemsiz, silgisiz okula gidilir mi Karagöz'üm. Çocuk bilgili olsun diyorum. Bu devirde bilgi her şeyden önemli.

Karagöz: Anladık köftehor anladık. Karşındaki cahil mi?

Hacivat: Maksat muhabbet olsun Karagöz'üm. Çok kültürlüsündür, bilmez miyim seni!

Karagöz: Hadi gidelim o zaman Hacı Cavcav.

Hacivat: Gidelim Karagöz'üm. Mektebe vardığımızda aman müdür beye saygıda kusur etme. Âlim zattır müdür bey. Hem de ilmiyle âmil olan bir âlim.

Karagöz: Dikkatli konuş köftehor! Şimdi ayağımın altına alırım!

Hacivat: Yolun ortasında koskoca âdemoğluna vurulur mu Karagöz?

Karagöz: Hem de burnu bile kırılır!

Hacivat: Ne oluyor sana Karagöz'üm? Seni kızdıracak ne yaptım ki!

Karagöz: Bana kaba diyerek, hakaret etmedin mi?

Hacivat: Ne münasebet Karagöz'üm, gayem müdür beyin değerli bir âlim olduğunu söylemekti. Başka bir maksadım yoktu inan.

Karagöz: Şunu baştan söylesene o zaman.

Hacivat: Daha ne söyleyeyim, Karagöz'üm. Âlim dedim. İlimiyle âmildir, yani bildiklerini hayata uygular dedim. Böyle insanlara saygı göstermek gerekmez mi...

Karagöz: Demek öyle...

Hacivat: Öyle tabi Karagöz'üm. Hem de âbid bir hayat yaşar müdür bey.

Karagöz: Bizim nalbur Abdi gibi mi yaşar?

Hacivat: Âbid Karagöz'üm âbid, ne Abdi'si... Yani Allah dostudur, İbadetlerine itina gösterir. Yani çok iyi bir Müslüman'dır.

Karagöz: Anladık köftehor, anladık.

Hacivat: Elbette anlamışsındır Karagöz'üm. Ben senin ne kadar anlayışlı olduğunu bilmez miyim!

Karagöz: Beni sinirlendirme Hacı Cavcav!

Hacivat: Karagöz'üm, yine ne oldu ki?

Karagöz: Ne laf anlamaz adamsın yahu, Ârife tarif gerekmez demedik mi?

Hacivat: Tamam Karagöz'üm, tamam kızma. Okula da geldik zaten. Beşere rezil olmayalım. Herkese birbirinize muhabbet besleyin, birbirinizi kırmayın diyoruz. Kendimiz kavga ediyoruz.

Karagöz: Doğru söylüyorsun Hacı Cavcav. Al sana!

Hacivat: Ne oldu yine Karagöz, sırtıma vurmasana.

Karagöz: Maksat muhabbet olsun, diye yapıyorum-Sen de anlasana.

Hacivat: Geniş bir vakitte sana gerçek muhabbeti anlatmam lâzım. Aslan bile muhabbetini senin gibi göstermiyor.

Karagöz: Beni kimse mi sevmiyor?

Hacivat: Ne münasebet Karagöz'üm? Öyle bir şey demedim.

Karagöz: Öğle bir şey mi yemedin?

Hacivat: Allah Allah! Ne öğlesi, ne yemeği Karagöz'üm?

Karagöz: Sensin Kuru üzüm.

ÂDÂB-I MUAŞERET

Hacivat: Karagöz'üm gel seninle âdâb-ı muaşeret hakkında konuşalım.

Karagöz: Bit pire hakkında mı konuşalım?

Hacivat: Ne biti piresi Karagöz'üm?

Karagöz: Haşeretten konuşalım, dedin ya...

Hacivat: Haşeret değil Karagöz'üm. Âdâb-ı muaşeret dedim. Yani nezaket ve görgü kuralları...

Karagöz: Ne olmuş Nezaket Hanım'a, niçin kırmış kırbaları?

Hacivat: Nezaket Hanım da nereden çıktı Karagöz?

Karagöz: Bir yerden çıkmadı. Sen dedin ya...

Hacivat: Vallahi Karagöz'üm, sana bir şey ifade etmek, ne kadar zormuş. Lâfi yanlış anlamada pek hünerlisin.

Karagöz: Ben Galatasaraylı'yım Hacivat, asıl sen Fenerli'sin. Ben Fenerliler'i dövmeden rahat edemem. Al sana! Seni Beşiktaşlı seni!

Hacivat: Yurma diyorum sana yahu! Elin kırılırsın e mi?

Karagöz: Bana beddua ediyorsun öyle mi?

Hacivat: Spor kardeşliktir, dayanışmadır, sense şiddet uyguluyorsun. Bir de bana beddua etme diyorsun.

Karagöz: Sen kavgasız maç gördün mü? Maçlarda hep böyle yapıyorlar, biliyorsun.

Hacivat: Bu davranışlar âdâb-ı muaşerete uymuyor. Biraz daha nazik olsan ölür müsün?

Karagöz: Sen de beni tenkit edip durma. Tenkit edilince kafamın taşı atıyor yahu!

Hacivat: Bu lâflar âdâb-ı muaşerete hiç uymuyor Karagöz.

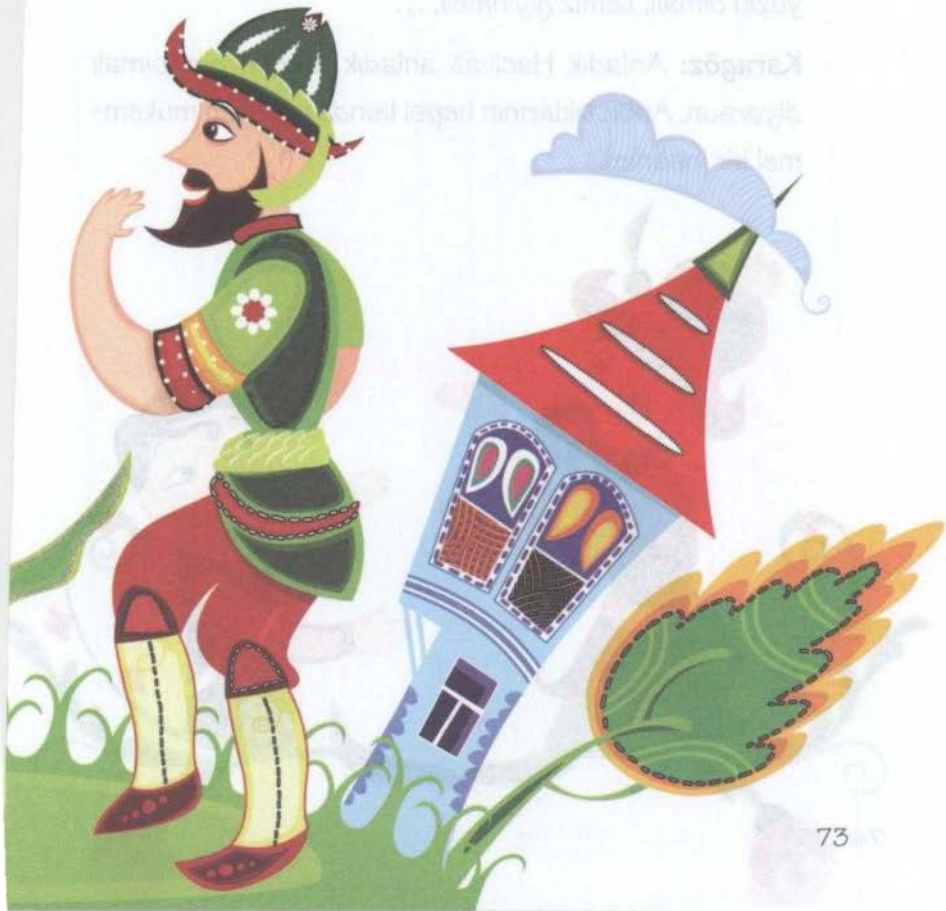

Karagöz: Bana hakaret ediyorsun Hacı Cavcav.

Hacivat: Ne münasebet Karagöz'üm, insan arkadaşına hakaret eder mi? Beni mahcup ediyorsun.

Karagöz: Pat! Küt! Alsana... Sen de çok ileri gidiyorsun.

Hacivat: Haşarı çocuklar gibi vurup durma Karagöz, yoksa küserim sana. Arkadaşsız kalırsın, ağlarsın yana yana.

Karagöz: Tamam tamam Hacı Cavcav. Şaka yaptım, şaka... Şakanın ölçüsünü kaçırdım galiba, kusura bakma.

Hacivat: Nerede kalmıştık Karagöz?

Karagöz: Hımm! Ayaklarımızın üzerinde kalmıştık.

Hacivat: Çok hazırcevapsın Karagöz. Ha, âdâb- ı muşeretten bahsediyorduk. İnsan kötü söz söylememeli, yalan konuşmamalı, dürüst olmalı, hile yapmamalı... küçüklere sevgi, büyüklere saygı göstermeli, güler yüzlü olmalı, temiz giyinmeli, ...

Karagöz: Anladık Hacivat anladık. Benim gibi olmalı diyorsun. Anlattıklarının hepsi bende var. Ben mükemmel bir insanım.

Hacivat: İşte bu olmadı Karagöz'üm, insanın kendisini övmesi de âdâb-ı muaşerete uygun değil.

Karagöz: Öyle mi? O zaman önümde biraz eğil.

Hacivat: Niçin Karagöz?

Karagöz: Eğilince anlarsın. Al sana!

Hacivat: Yapma Karagöz'üm.

Karagöz: Anladın mı şimdi? Al sana bir hazırcevap daha...

Hacivat: Ne hazırcevabı Karagöz'üm, bunun hazırcevapla ne âlâkası var? Hazırcevap demek her şeye çabucak cevap bulan demektir?

Karagöz: Benim hazırcevabım da kötüdür.

Hacivat: Olmuyor Karagöz, olmuyor. Böyle giderse hiçbir çocuk seni sevmeyecek. Hem bu davranışlarınla çocuklara kötü örnek oluyorsun.

Karagöz: Sahi mi söylüyorsun?

Hacivat: Evet Karagöz, gittikçe puan kaybediyorsun.

Karagöz: O zaman şu haşeretî çabuk öğret bana Hacı Cavcav.

Hacivat: Haşeret değil Karagöz, âdâb-ı muaşeret...

Karagöz: İşte onu öğret bana.

Hacivat: O zaman iyi dinle beni. Öncelikle nazik olacaksın.

Karagöz: Tamam, önce nazik olacağım.

Hacivat: Sonra... Bir daha bana vurmayacaksın.

Karagöz: Tamam vurmayacağım.

Hacivat: Bunu başarırsan yeter zaten.

Karagöz: Anlamadım.

Hacivat: Âdâb-ı muaşeret kurallarını öğrenmek için önce diline sahip çıkacaksın. Ama bu senin için geçerli değil, sen önce eline sahip çıkmalısın.

Karagöz: Yani sen de kötekten kurtulacaksın.

Hacivat: Evet Karagöz'üm. Nezaket kurallarını öğrenmen, daha çok da bana yarayacak.

Karagöz: Ellerime sahip çıktım diyelim, ayaklarım ne olacak? Onlar bostan mı toplayacak? Al sana!

Hacivat: Ah, ne yapıyorsun! Ben adaptan bahsediyorum, sense tekme atıyorsun.

Karagöz: Ciddiye alma Hacivatı'm, şaka yapıyorum. Kavganın iyi bir şey olmadığını çocuklara örnekleriyle göstermek istiyorum.

Hacivat: Bu da yanlış bir davranış Karagöz'üm. İyi şeyler kötü örneklerle anlatılmaz.

Karagöz: Bu Karagöz, adam olmaz mı dedin?

Hacivat: Karagöz adam olmaz, demedim. Bak tekrar söylüyorum, iyi şeyler kötü örneklerle anlatılmaz!

Karagöz: Ördekle kaz mı, ne olmuş ördekle kaza?

SÜTLÜ BAKLAVA

Hacivat: Alo, kimsiniz!

Karagöz: Benim, tanımadın mı benî?

Hacivat: "Ben" adında kimseyi tanımıyorum, kusura bakmayın, telefonu kapatıyorum.

Karagöz: Dur kapatma! Benim yahu, benim diyorum.

Hacivat: Ben de "ben" diye birini tanımıyorum .

Karagöz: Aşk olsun Hacı Cavcav, en iyi arkadaşını nasıl tanımazsın? En iyi arkadaşın Karagöz'üm ben Karagöz.

Hacivat: Aşk olsun Karagöz'üm kendini niye tanıtmıyorsun? Telefon açınca önce kendini tanıtman lâzım... Bir türlü âdâb-ı muaşeretini öğretemedim sana. Yine de aradığın için çok mesut oldum.

Karagöz: Süt mü oldun, ne diyorsun sen Hacivat, insan süt olur mu?

Hacivat: Süt değil Karagöz'üm, mesut oldum. Yani çok mutlu oldum demek istedim.

Karagöz: Yemek mi istedin?

Hacivat: Sözlerimin yemekle ne âlâkası var Karagöz, seninle telefonda anlaşılamayacağız galiba. Ev ahâlisini al, bize gel istersen.

Karagöz: Yok, ben gelemem işim var. Çarşıya gitmem lâzım.

Hacivat: Çarşıyı mesken ettin bu ara. Benim bilmediğim bir şeyler mi karıştırıyorsun Karagöz, hayrola?

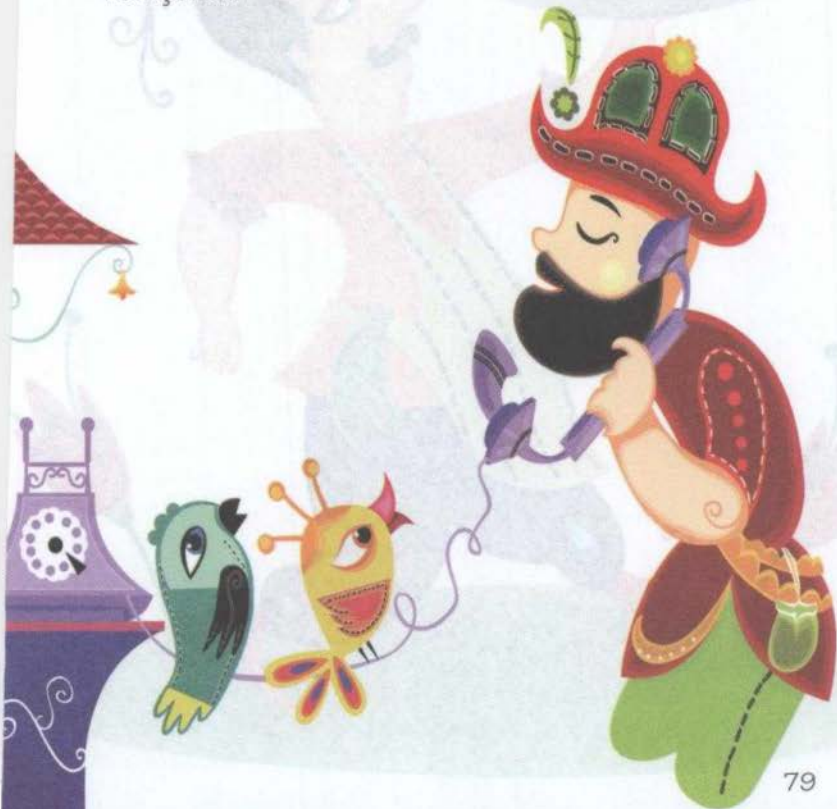
Karagöz: Askerdeki kumandanımla görüşüyoruz, oradan buradan konuşuyoruz işte. Eski hatıraları canlandırıyoruz anlayacağın.

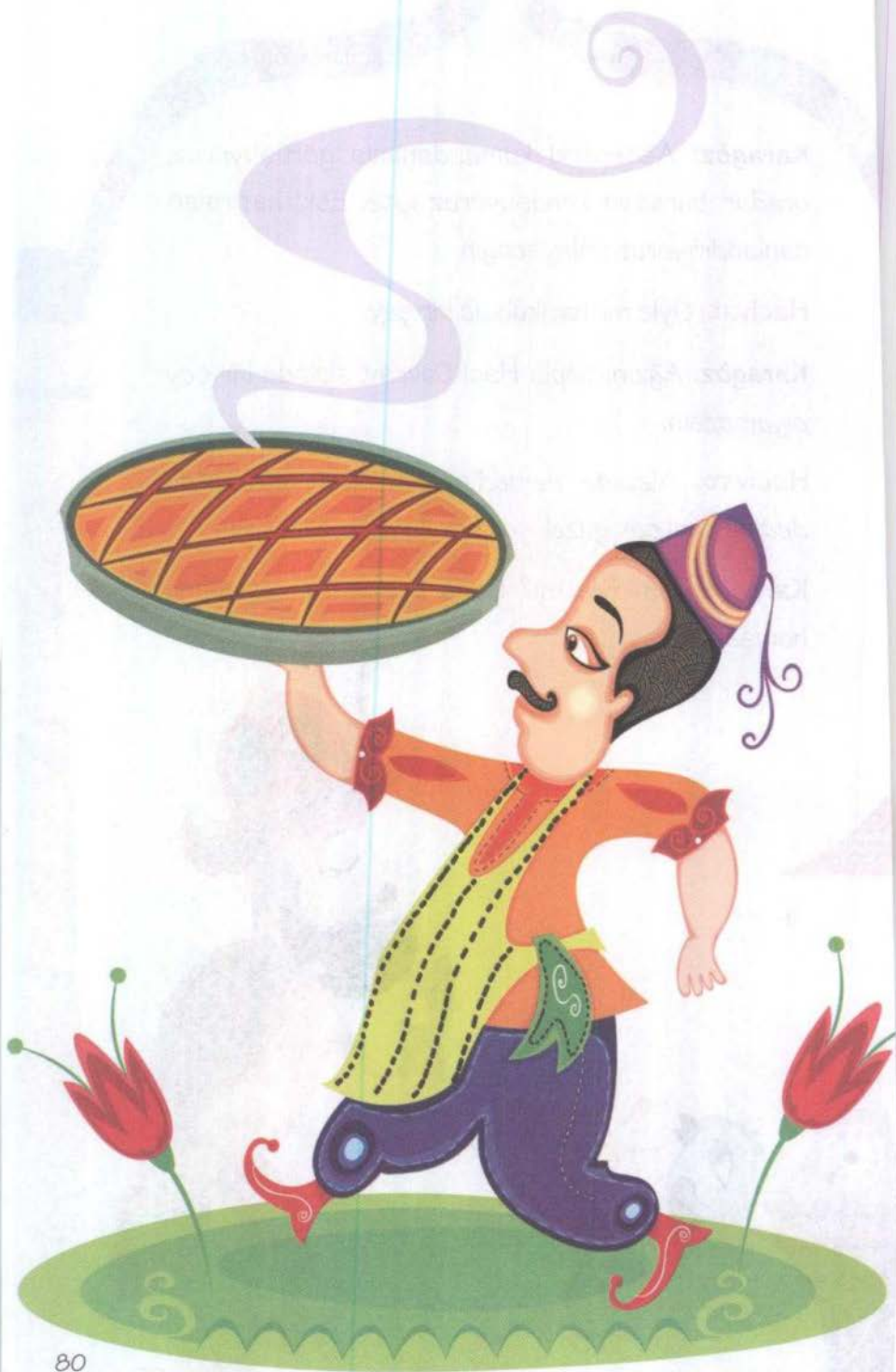
Hacivat: Öyle mi, harikulâde bir şey.

Karagöz: Ağzını topla Hacı Cavcav, alelâde bir şey diyemezsin.

Hacivat: Alelâde demedim Karagöz, harikulâde dedim. Yani çok güzel, çok harika demek istedim.

Karagöz: Ha öyle mi? Şunu dosdoğru söylesene hemşerim.

Hacivat: Kumandan çok iyi bir insandı, hep iyi ahlâklı olmamızı isterdi. Ondan çok şey öğrenmiştim. İyice ihtiyarlamıştır, beni hatırlamaz herhalde.

Karagöz: Hatırlamaz olur mu, önemli bir vesika vermişsin ona. O vesika sayesinde bir tuzaktan kurtulmuş. En iyi askerimdi diyerek, iltifat edip duruyor. Bir gün hususi bir randevu alayım, beraber gideriz.

Hacivat: Olur Karagöz'üm, çok mesut olurum.

Karagöz: Süt mü alırsın? Sütü ne yapacak koskoca adam Hacivat. Sütlü Nuriye baklavası al, beraberce yeriz.

Hacivat: Sen de süte taktın be Karagöz. Süt falan demedim ben.

Karagöz: Sütlü Nuriye dedin o zaman.

Hacivat: Onu sen dedin ya Karagöz.

Karagöz: İnan yemedim, sadece tepside gördüm. Baklavacı hısımım olur ama çok cimridir, bir dilim bile vermedi valla.

Hacivat: Aşk olsun Karagöz her gelene verse kalır mı baklava. Tamam, ben alırım, yiyemedim diye tasalanma.

Karagöz: Tamam, yalnız bir husus daha var ama.

Hacivat: Nedir o husus, söyleyecek misin bana?

Karagöz: Baklavanın parasını sen vereceksin.

Hacivat: Herhalde yani Karagöz, ben alırsam parasını da ben veririm.

Karagöz: Ben de o zaman hemen gelirim.

Hacivat: Hani kumandana gidecektin. Beraber gitmemiz için de hususi randevu talep edecektin.

Karagöz: Fark etmez Hacı Cavcav, kumandan yabancı değil ki... Hususi randevu almasak da olur.

Hacivat: Doğru söylüyorsun Karagöz, aslında baklavaya da gerek yok.

Karagöz: Amma yaptın Hacivat, elin adamına boş gidilir mi? Bir de âdâb-ı muaşeretten ahkâm kesip durursun.

MİRAS

Hacivat: İki gözüm, can yoldaşım, Karagöz'üm; hoş gelmişsin, sefalar getirmişsin.

Karagöz: Hoş bulduk Hacı Cavcav. Elindeki hesap makinesi ile ne yapıyorsun öyle?

Hacivat: Hesap yapıyorum Karagöz'üm. Kaynanam ölünce çocuklarına miras kaldı. Bizim hatuna kalan mirası hesap ediyorum.

Karagöz: Ne yapacaksın mirası. Senin paraya ihtiyacın yok ki.

Hacivat: İhtiyacı olana vereceğiz.

Karagöz: Bana mı vereceksiniz? Dünyada kabul etmem Hacı Cavcav.

Hacivat: Sana demedim Karagöz, ihtiyacı olana vereceğiz dedim. Tavsiye edeceğin biri var mı?

Karagöz: Bizim mahallede bir hane var. Gariban desem gariban, fakir desem fakir...

Hacivat: Ŗu haneyi hele bir tarif et Karagöz'üm. Sizin hanenin neresine düşüyor? Yani sizin hanenin neresindedir?

Karagöz: Nasıl tarif etsem, ha tamam. Bizim hanenin tam ortasına düşüyor.

Hacivat: Allah Allah, böyle tarif olur mu Karagöz?

Karagöz: Bundan daha açık tarif olur mu Hacı Cavcav? Orada bir hanım var, şöyle okkalı bir hanım.

Hacivat: Ee!

Karagöz: İşte o hanım tasarruf nedir bilmez. Kocasının sözünü dinlemez. Har vurup harman savurur.

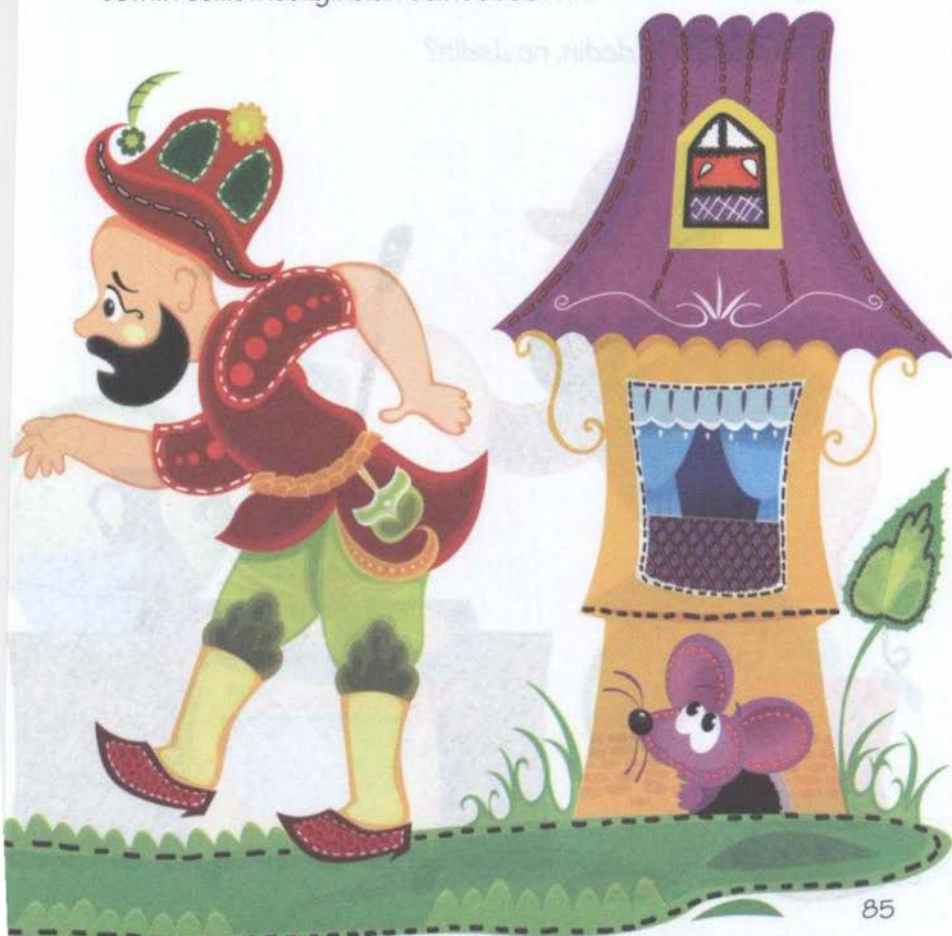
Hacivat: Sonra?

Karagöz: Zavallı kocası zor durumda kalmış, sağda solda avâre avâre dolaşır durur.

Hacivat: Bu ne biçim iştir Karagöz'üm, bu adam karısını hiç mi ikaz etmez?

Karagöz: İkaz etmesine eder ama söz geçirmeye gücü yetmez.

Hacivat: O zaman ikna etmeye çalışsa, savrukluğun çok kötü bir şey olduğunu anlatsa. Nimetlerin kolay temin edilemediğinden bahsetse...

Karagöz: Yapmadığı kalmamış Hacivat. Artık kocasını da ihmal ediyormuş.

Hacivat: Nasıl yani!

Karagöz: Evi temizlemiyormuş, yemek yapmıyormuş, çocuklara bakmıyormuş. Bunca yıldır yaptığım fedakârlık yeter diyormuş. Kocasına, "Para getirmezsen seni eve almam." diyormuş.

Hacivat: Kadın neyse de... Ben böyle kılıbk bir adam görmedim, Karagöz'üm.

Karagöz: Ne dedin, ne dedin?

Hacivat: Kocası çok kılıbıkmiş, dedim.

Karagöz: Şimdi alırım seni ayağımın altına. Sözünü geri al çabuk!

Hacivat: Niçin kızılıyorsun Karagöz, yoksa bu adam akraban mı olur?

Karagöz: Hayır, karısı akrabam olur.

Hacivat: Akrabalık derecenı anlatır mısın, kızdığına göre çok yakının olmalı.

Karagöz: Evet, yakınım sayılır. Yani annemin gelini.

Hacivat: Yani yengen...

Karagöz: Yok yok... Aynı zamanda kaynanamın kızı olur.

Hacivat: A benim iki gözüm Karagöz'üm, lâfı böyle dolaştırmaya ne gerek var? İnsan sıkıntılarını en iyi arkadaşıyla paylaşmaz mı? Derdini bana niye anlatmadın?

Karagöz: Anlatınca yabancı da anlar. Gerçek dost, dostunun halini bakınca anlamalı.

Hacivat: Haklısın Karagöz'üm, senin derdin para falan değil. Beni uyarmak istedin. Gayeni, gayet iyi anladım. Akşam size gelelim de yengeyle aranızdaki buzları eritelim.

Karagöz: Kesin gelirsiniz, değil mi Hacı Cavcav?

Hacivat: İnşallah Karagöz'üm, inşallah geliriz.

Karagöz: O zaman hanıma söyleyeyim de hazırlık yapsın.

Hacivat: Hani bir şey yapmıyordu?

Karagöz: Olur mu öyle şey Hacı Cavcav? Yengen öyle şeyler yapar mı? Direkt bize gelin desem, bin bir türlü bahane uydururdun. Ben de böyle bir numara yaptım. Hem şu miras işini de halletmiş oluruz. Bizim yan komşunun kocası öldü. Çok sıkıntı çekiyorlar.

Hacivat: Allah senin müstehakını versin e mi, böyle şaka olur mu Karagöz?

Karagöz: Yenge, musakka mı pişirsin dedin?

Hacivat: Ne musakkası Karagöz'üm?

Karagöz: Patlıcan musakkası.

Hacivat: Yok Karagöz'üm yok, öyle bir şey demedim.

Karagöz: Dedin canım, dedin, işte bu kulaklarımla duydum.

Hacivat: Anlaşıldı Karagöz, besbelli yengenin musakkasını özlemişsin.

Karagöz: Köftehor seni, nihayet anlayabildin.

DÜŞMAN

Karagöz: Hacivat kulağın bende olsun. Ben "Ateş!" diye bağırınca hemen ateş edeceksin tamam mı?

Hacivat: Deli misin sen, Karagöz!

Karagöz: İtiraz istemem Hacı Cavcav. Komutan yetkiyi bana devretti. Şu an benim emrimdesin.

Hacivat: Ona itirazım yok Karagöz'üm. Şu an düşman hududundayız. İki kişi ile ne yapabiliriz? Hemen avlarlar bizi. Ne yapacaksak beraber karar veririz. Hele arkadaşlar ve komutanımız gelsin.

Karagöz: Vatan uğruna canını feda etmekten daha büyük ne olabilir Hacivat. Ölmekten mi korkuyorsun yoksa?

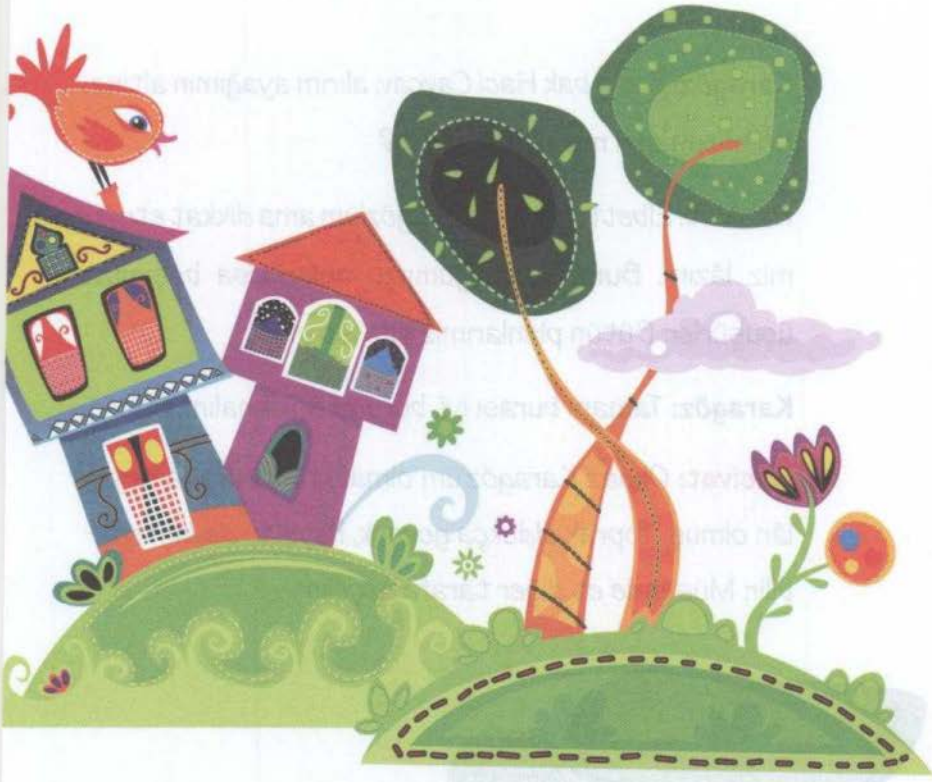
Hacivat: Ölmekten niçin korkayım Karagöz, akıllı hareket edelim diyorum. Gerekirse vatan için elbette şehit oluruz. Hava çok soğuk, biraz daha beklersek donacağız. Ayazdan korunmak için şu kayanın hizasına saklanalım.

Karagöz: Tamam Hacı Cavcav... Orada müsait bir yer biliyorum.

Hacivat: Dur Karagöz!

Karagöz: Hani nerde?

Hacivat: Ne, nerde?

Karagöz: Düşman.

Hacivat: Ne düşmanı?

Karagöz: Vur Karagöz, dedin ya.

Hacivat: Vur demedim, dur dedim.

Karagöz: Ne oldu yine Hacivat!

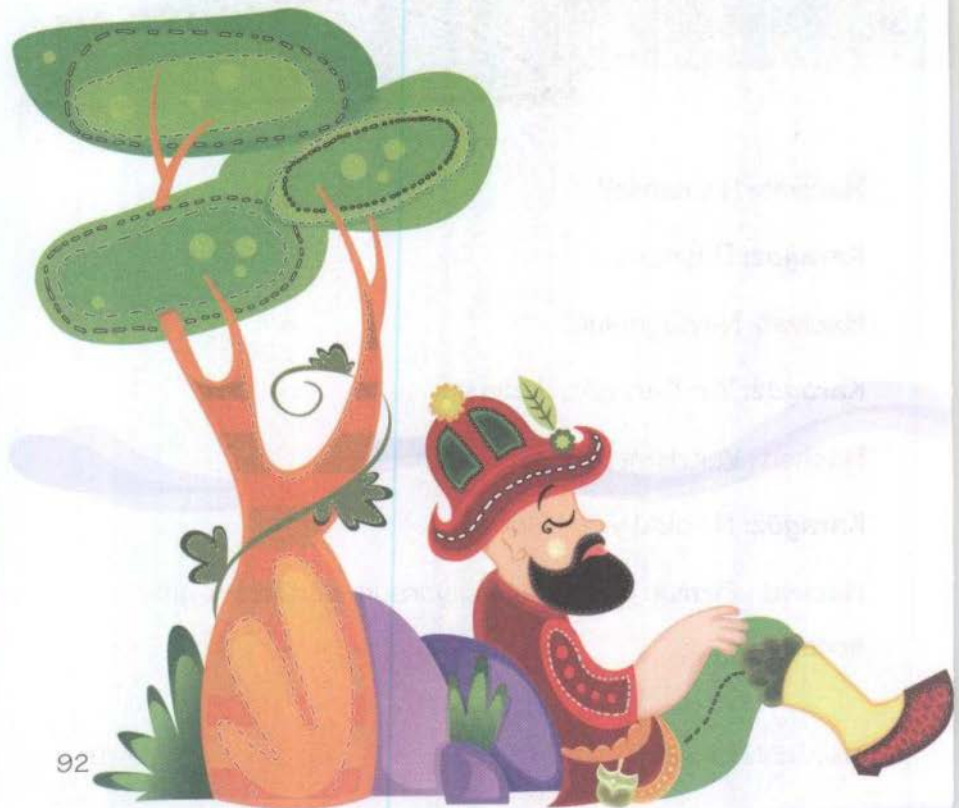
Hacivat: Pikniğe gider gibi gidiyorsun, sürünerek git-sene.

Karagöz: Bana bak Hacı Cavcav, alırım ayağımın altına. Komutan sen misin, ben miyim?

Hacivat: Elbette sensin Karagöz'üm ama dikkat etmemiz lâzım. Burada olduğumuzu anarlarsa başımıza üşüşürler. Bütün planlarımız alt üst olur.

Karagöz: Tamam burası iyi, burada saklanalım.

Hacivat: Olmaz Karagöz'üm olmaz! Bak burada heyelân olmuş. Toprak oldukça gevşek, heyelân devam edebilir. Müsaade et diğer tarafa geçelim.

– Eller yukarı! Bırakın silahlarınızı yere! Şimdi aynı hiza-
ya gelin ve yüzükoyun yatın! Kımıldamayın!

Karagöz: Ah köftehor, ah! Ben sana hemen saldırı-
lım demedim mi? Bak yakalandık işte! Ne olacak şimdi?

– Komutanım bunlar Türk askerine benziyor. Hemen
öldürelim mi?

– Evet, hemen öldürün onları!

Karagöz: Bizi yanlış anladınız. Biz sadece yol gü-
zergâhımızı kaybettik. Buraya yanlışlıkla gelmişiz.
Yoksa başka bir niyetimiz yoktu, değil mi Hacı Cavcav.

Hacivat: Nereden çıkardın Karagöz, biz düşman cep-
haneliğini bombalamaya gelmedik mi? Birazdan arka-
daşlarımız da gelecek ya...

Karagöz: Bir de akıllıyım diye avunursun Hacı Cavcav,
düşmana bunlar söylenir mi?

Hacivat: Bu maceraya ne gerek vardı? Durup dururken
başımızı belâya soktun.

Karagöz: Sen vatan savunmasını macera mı kabul
ediyorsun? Aşk olsun Hacivat, dâhili düşmanlar bile
bunu yapmaz.

– Ateeşş!

Karagöz: Ah! Vuruldum! Yaktın beni Hacivat! Bir düşman askeri bile öldüremeden şehit oluyorum. Ah Hacivat, ah!

Hacivat: Ne bağıırıp duruyorsun Karagöz'üm?

Karagöz: Düşmanlar neredel Bize ne oldu?

Hacivat: Ne düşmanı Karagöz, ailecek piknikteyiz. Kayaların gölgesinde biraz uyuyayım demiştin. Rüya görmüş olmalısın.

Karagöz: Komutan geldi mi?

Hacivat: Hâlâ uyanamadın galiba... Dün komutanla konuştuklarımız seni çok mu etkiledi?

BEN

Hacivat: İtiraz etme Karagöz'üm, babasına hâlimizi anlatalım.

Karagöz: Katiyen olmaz Hacivat, ben kendi işimi kendim hallederim.

Hacivat: O zaman polise ihbar edelim.

Karagöz: Dedim ya Hacı Cavcav, bu işi kendim hâllerim.

Hacivat: Katiyen olmaz Karagöz'üm, sonra babası çok üzülür.

Karagöz: Bütün cihan bir araya gelse beni vazgeçiremez Hacı Cavcav. Pencerenin camını kırmak neymiş göstereceğim ona.

Hacivat: Hem ne biliyorsun o çocuğun kirdiğini, belki başkası kırmıştır.

Karagöz: Başka ihtimal yok Hacivat, bütün işaretler onu gösteriyor.

Hacivat: Ne gibi meselâ?

Karagöz: Görenler siyah saçlı olduğunu söyledi.

Hacivat: İlâhi Karagöz, siyah saçlı bir sürü insan var.

Karagöz: Potini de siyahmış.

Hacivat: İyi de Karagöz, senin de potinin siyah. Hatta bak benim potin de siyah. Bunlar mühim delil olamaz.

Yanlış kişiyi itham edersen, ebedi hayatın tehlikeye girer.

Karagöz: Bütün işaretler o bacaksız gösteriyor Hacivat. Hatta bizim hatun onunla konuşunca önce itiraz etmiş. Sonra da söylenenleri tasdik etmek zorunda kalmış.

Hacivat: Yenge hanım çok bastırmış olamaz mı? Çocuk belki de korktuğu için kabullenmiştir.

Karagöz: Yok Hacı Cavcav yok, hatta kendisine zarar verilirse camları tekrar kıracağını bile ima etmiş.

Hacivat: Yenge bu imayı nereden çıkarmış?

Karagöz: Tabii ki çocuğun bakışlarından...

Hacivat: Amma da yaptınız Karagöz, böyle bir şey olur mu? İnsanın gözlerine bakarak değişik anlamlar çıkartıp, o insan suçlanabilir mi? Görenler, o kişiye mahsus başka neler söyledi?

Karagöz: Ne mahsusu Hacivat, görenler gerçekleri anlatıyor.

Hacivat: Mahsus derken şaka manasına söylemedim. Yani onun kıyafetine, tipine ait başka neler söylediler. Çok belirgin bir şey... Sadece o şahsa ait olabilecek bir şey...

Karagöz: Yine kafamın tasını attıracaksın Hacı Cavcav, bir sürü şey söyledik ya...

Hacivat: Bak Karagöz'üm, iki gözüm, can yoldaşım, o söylediklerin genel şeyler. Onlara bakarak bir insan suçlanamaz.

Karagöz: Ne ile suçlanır öyleyse... O zaman bir misal ver de anlayalım.

Hacivat: Meselâ yüzünde ben olabilir.

Karagöz: Yüzünde sen mi olabilirsin, saçmalama Hacivat. Çocuğun yüzünde sen nasıl olabilirsin?

Hacivat: Ben olan benden bahsetmiyorum Karagöz. Yani yüzünde siyah bir nokta falan demek istemiştin.

Karagöz: Evet varmış, hatta irice bir beni varmış.

Hacivat: Peki bu yüz sana aşına gelmiyor mu?

Karagöz: Ne demek istiyorsun?

Hacivat: Siyah saçlı, siyah potinli ve iri benli biri... Bu tarife uygun kim var mahallemizde?

Karagöz: Benim oğlan!

Hacivat: O yapmış olamaz mı?

Karagöz: Amma da yaptın Hacı Cavcav, ben de seni problem çözmede ehil biri sanırdım. Benim oğlan kendi evinin camını niye kırsın ki?

Hacivat: Kaza ile kırmış olamaz mı, yani top oynarken falan...

Karagöz: Olayı görmüş gibi anlatıyorsun, bir bildiğin mi var?

Hacivat: Az önce senin oğlan bize doğru geliyordu. Yüzü kıpkırmızıydı. Belli ki yaptığı hatayı anlatacaktı. Senin sinirli halini görünce, yanımıza gelmekten vazgeçti.

Karagöz: Yapma ya!

Hacivat: Demek ki birini suçlarken azâmi derecede düşünmeli.

Karagöz: Ne yapacağım ben şimdi?

Hacivat: Bu işi bari kendin halletmeye kalkma.

Karagöz: Ne yapayım o zaman?

Hacivat: Babasına söyle.

Karagöz: Kimin babasına?

Hacivat: Oğlunun babasına.

Karagöz: Nee!

CERRAH

Hacivat: Alelacele nereye böyle Karagöz'üm?

Karagöz: Cerraha gidiyorum Hacivat.

Hacivat: Hayırdır Karagöz'üm?

Karagöz: Derdim çok büyüktür Hacı Cavcav.

Hacivat: Derdi veren Allah, devasını da verir. Derdini söyle, belki benim de yardımım dokunur.

Karagöz: Sen cerrah değilsin ki benim derdime ancak cerrah çare bulabilirmiş.

Hacivat: Cerrah keser, biçer Karagöz'üm. Senin cerrahla ne işin olabilir?

Karagöz: Sorma Hacı Cavcav, sorma... Ne yapacağımı şaşırdım.

Hacivat: Amma da yaptın Karagöz, fani dünyada hiçbir şeyi kafaya takmaya değmez.

Karagöz: İyi diyorsun da Hacı Cavcav, derdimi bilmiyorsun ki.

Hacivat: Allah büyük dert vermesin Karagöz'üm. Allah ihlâslı kullarını darda bırakmaz.

Karagöz: Benim derdimi ancak bir mucize çözer. Bir mucize olmazsa hâlim haraptır.

Hacivat: Mucize peygamberlere mahsus bir özelliktir Karagöz, cahil gibi konuşma.

Karagöz: Doğru söylersin Hacivat, ağzımdan çıkıverdi işte. Hadi bana müsaade.

Hacivat: Ben de gelsem...

Karagöz: Olmaz Hacivat olmaz. Aile heyeti "Derdini kendin çöz, kimse duymasın." dedi. Duyarlarsa hoş olmaz.

Hacivat: Derdini benden de saklıyorsun öyle mi, aşk olsun Karagöz'üm. Bunu senden beklemezdim. Öyle olsun bakalım. Bundan sonra derdimi ben de senden gizlerim.

Karagöz: Ne olur kızma Hacı Cavcav. Tamam anlatacağım, yalnız bizim hanıma söylemek yok tamam mı?

Hacivat: Tamam Karagöz'üm, tamam. Hangi sırrını başkasına söyledim ki?

Karagöz: Tamam Hacivat, anlatıyorum. Geçen gün hanıma bir fistan diktirmiştim. Öyle güzeldi ki...

Hacivat: Ee!

Karagöz: Kumaşta, allı morlu çiçekler ahenkle dizilmişti. Kumaşın desenine bakmaya bile doyamadım. Hanım da çok sevdi bu ahenkli deseni.

Hacivat: Sadede gel Karagöz, konuyu uzatıp durma. Senin derdinle ne âlâkası var bunların?

Karagöz: Olmaz olur mu Hacı Cavcav, bu elbise yüzünden başıma gelmeyen kalmadı.

Hacivat: Yenge çok beğenmişti hani?

Karagöz: Beğenmesine beğendi de hanımın kilosunu hesaba katmamışım. Elbiseye değil vücudunu, kolunu bile sokamadı.

Hacivat: Vah Karagöz'üm vah! Sonra?

Karagöz: Tabii ki hanım çıldırdı. Sen benimle dalga mı geçiyorsun diye kıyameti kopardı. Tez düzelt bu hatayı, yoksa başına gelecekleri sen düşün, dedi.

Hacivat: Sonra da yenge eline geçeni vurdu ve sen cerrahlık oldun, öyle mi? Görünürde bir şeyin yok gibi. Nereni şişirdi söyle bakayım.

Karagöz: Ona fırsat vermedim, fistanı alıp kaçtım. Yoksa bizim camiaya rezil olacaktım.

Hacivat: Sonra?

Karagöz: Sonra hemen terziye koştum. Şunu hemen kes biç, biraz genişlet dedim.

Hacivat: Genişletti mi?

Karagöz: Ne gezer... Daraltmak kolay ama genişletmek mümkün değil, dedi.

Hacivat: Ee!

Karagöz: Çok ısrar edince de bağırıp çağırmaya başladı. İlla da kesip biçtirmek istiyorsan cerraha git,

dedi. Yani anlayacağın cerrahdan başka gidecek kapım kalmadı.

Hacivat: Haa haa haaa!..

Karagöz: Ne gülüyorsun köftehor... Gülersin tabi, bir açığımızı buldun nasıl olsa... Biraz daha gül de acımı senden çıkarayım.

Hacivat: Gülmem haline değil Karagöz'üm, tabirimi hoş gör ama cahilliğini ortaya koymuşsun. Bu işin cerrahla ne âlâkası olabilir... Adam sana kızdığı için böyle söylemiş.

Karagöz: Yani cerrah çözemez mi bu işi?

Hacivat: Ameliyat yapabilen doktora cerrah denir Karagöz'üm. Az kitap okursan böyle olur işte. Daha cerrahın bile manasını bilmiyorsun.

Karagöz: Yapma ya! Fistanı büyütemeyeceğiz mi şimdi?

Hacivat: Maalesef henüz böyle bir icat yapılmadı Karagöz'üm.

Karagöz: Ne zaman yapılır?

Hacivat: Güldürme beni Karagöz'üm, icat dediğin şey hemen yapılmaz.

Karagöz: İyi de ben şimdi ne yapacağım Hacivat, yengene ne derim ben.

Hacivat: Allah bizlere akıl diye bir şey lütfetmiş. Biraz düşünelim, bir çaresini buluruz herhalde.

Karagöz: Hemen bulmalıyız  yleyse. Yoksa akşam eve giremem.

Hacivat: Buldum Karag z m buldum.

Karagöz: Sahi mi Hacı Cavcav!

Hacivat: Allah'ın büyük l tfuyla bir çare buldum.

Karagöz: řu bizim terziyle mi yani? Ben oraya bir daha gitmem Hacivat...

Hacivat: Öyle bir şey demedim Karagöz, nereden çıkardın bunu?

Karagöz: Büyük L tfi'yle dedin ya... Bizim terziye Koca L tfi derler de... Koca ile büyük aynı anlama gelmiyor mu?

Hacivat: Doğru söylüyorsun da ben Allah'ın lütfundan, yani bize bahşettiği nimetlerden bahsediyorum, yani akıl nimetinden.

Karagöz: Neyse Hacivat, ne yapacağız şimdi?

Hacivat:  z m gayet basit. Başka bir terziye, daha büyük bir elbise diktireceksin.

Karagöz: Bir daha problem olmaz mı?

Hacivat: Yengeyi getirip ölçü aldirtırsan olmaz.

Karagöz: Hanım gelmez ki nasıl getireceğim onu?

Hacivat: Aklını kullan, onu da sen düşün Karagöz.

Karagöz: Allah'im ben ne yapacağım şimdi? Hanım tekrar kızarsa ne olacak?

Hacivat: İşte o zaman cerraha gidersin.

Karagöz: Cerrah ameliyat yapan doktora denir demiştin ya Hacı Cavcav. Benim ne işim olur onunla?

Hacivat: Hiiç, Öylesine söyledim işte.

DÜŞ

Hacivat: Saçlarım iyici ağardı be Karagöz'üm. Akran olmamıza rağmen seninki hâlâ simsiyah.

Karagöz: Sinsiye bak mı dedin? Şimdi de sinsi oldum öyle mi?

Hacivat: Estağfurullah Karagöz'üm, senin için öyle bir şey der miyim?

Karagöz: Dedin işte, kulaklarımla duydum.

Hacivat: Keşke burnunla duysaydın.

Karagöz: Burunla duyulur mu Köftehor?

Hacivat: Burnunla duysan, belki daha iyi anlardın. Ben saçların simsiyah diyorum, sen sinsiye bak anlıyorsun.

Karagöz: Öyle mi, kusura bakma Hacivat. Benimki de dökülüyor. Dökülmesin diye kazıtıyorum. Keşke ak pak olsa da dökülme...

Hacivat: Varlıklar tekdüze olsaydı herkes hayat-tan bezderdi. Rabbim her şeyi farklı farklı yaratmış. Neticede her durumun bir güzelliği var.

Karagöz: Haklısın Hacı Cavcav. Rabbim ne yaratmışsa güzel yaratmış.

Hacivat: Aynen öyle Karagöz'üm, her şey aşikâr ortada.

Karagöz: Kaşıklar ortada mı dedin? Ne kaşığı Hacı Cavcav? Yemek mi yiyeceğiz yoksa?

Hacivat: Kaşıklar demedim Karagöz'üm, aşikâr dedim.
Yani her şey ayan beyan açık demek istedim.

Karagöz: Uzay gemisi olmadan Ay'a çıkılır mı Hacı
Cavcav, hem ben astronot muyum yahu?

Hacivat: Yok tır şoförüsün.

Karagöz: Tövbe tövbe, benimle dalga geçme Hacivat,
alırım ayağımın altına. Tır şoförü de nereden çıktı!

Hacivat: Ağzımdan çıktı.

Karagöz: Tır şoförü ağza sığar mı yahu?

Hacivat: Ben ayan beyan açık diyorum. Sen Ay'a çık anlıyorsun. Ben de kızdığım için böyle söyledim.

Karagöz: Aklın sıra şaka yaptın öyle mi?

Hacivat: Aynen öyle.

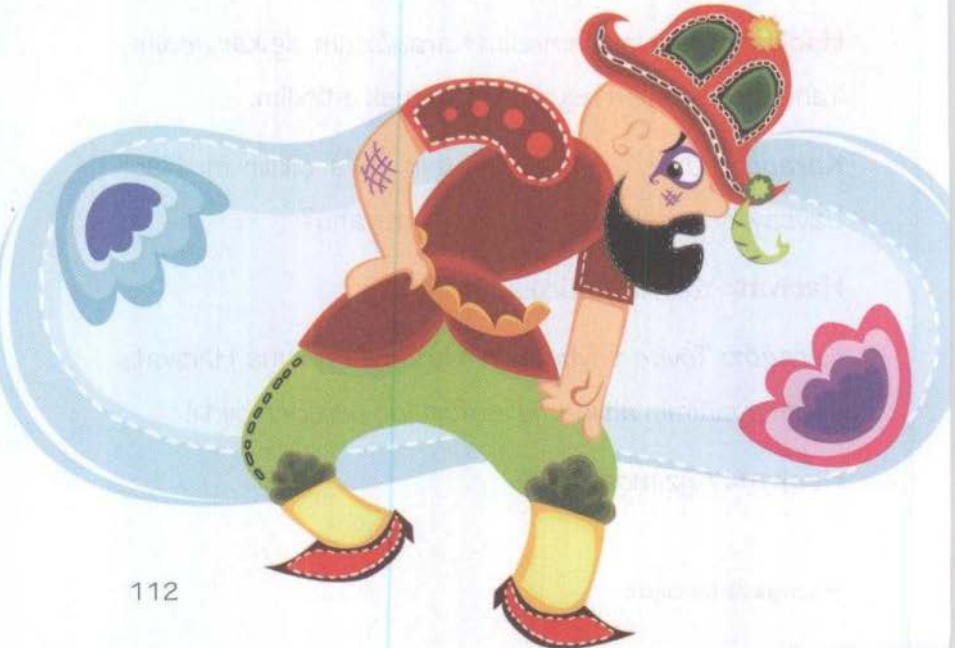
Karagöz: Bir daha olmasın, bozuşuruz bak.

Hacivat: O zaman sen de söylediklerimi yanlış anlama tamam mı, bunu kafana tak!

Karagöz: Tamam tamam, anlaştık. Dün gece bir düş gördüm, anlatayım mı?

Hacivat: Hayırdır inşallah.

Karagöz: Tuzsuz Deli Bekir'le sen kavga ediyordun.

Hacivat: Allah Allah! Rüyada bile kavga etmeyi sevmem oysa. Ya sonra...

Karagöz: Tuzsuz Deli Bekir sana "Düş yakamdan be adam" diyordu. Sen de "Benim senin yakanda ne işim var." diyordun.

Hacivat: Ee!

Karagöz: Tuzsuz Deli Bekir yakasını silkeleyip seni yere attı. Sen kıvranmaya başladın.

Hacivat: Allah Allah! Sonra...

Karagöz: Sen aheste aheste yerden kalktın.

Hacivat: Heyecandan çatlayacağım Karagöz'üm, şunu bir çırpıda anlatsana.

Karagöz: Anlatıyorum ya köftehor. Sonra Deli Bekir sana okkalı bir tokat nakşetti.

Hacivat: Yapma yahu!

Karagöz: Sen öyle bir havalandın ki kartal gibi uçarak ilerideki findık bahçesine düştün.

Hacivat: Sonra...

Karagöz: Bahçede findık hasadı yapanlar bu duruma çok şaşırdı. Bir sana baktılar, bir Tuzsuz Deli Bekir'e...

Hacivat: Sonra ne oldu Karagöz'üm?

Karagöz: Bu sefer de onlar seni yerden kaldırıp bizden tarafa fırlattılar. Sen yine uçtun uçtun ve ayağımızın önüne düştün. Bu sefer Tuzsuz Deli Bekir kocaman bir tekme salladı.

Hacivat: Aşk olsun Karagöz'üm, bu arada sen hiç müdahale etmedin mi?

Karagöz: Etmedim. Hatta bir tekmede...

Hacivat: Ne âlâ ne âlâ, bir tekme de sen attın öyle mi?

Karagöz: Yok canım, ben sana tekme atar mıyım hiç?

Hacivat: Kendin söyledin ya! Ağzından çıkanı kulağın duymuyor mu?

Karagöz: Sözlerimin devamını dinlesene Hacı Cavcav, bir tekme de ben yedim Tuzsuz Deli Bekir'den. Yerde kıvranıırken Hüsmen Ağa geldi. Caminin inşaatı için cami derneğinde himmet yapılmış. Oradan geliyormuş.

Hacivat: Himmet yapmış mı bari?

Karagöz: Bilirsin, Hüsmen Ağa çok cömerttir. Yaptığı yardımları da gizli tutar.

Hacivat: Sonra ne oldu?

Karagöz: Onu ahsen bir iş yapmışsın diyerek tebrik ettim.

Hacivat: Tuzsuz Deli Bekir'i mi? Onun yaptığı işin nesi güzel Karagöz'üm. Ah sen yok musun sen! Bir de seni dost bildik, bağrımıza bastık.

Karagöz: Ahsen iş yapmışsın diye Deli Bekir'e demedim Hacı Cavcav, Hüsmen Ağa'ya dedim. Biliyorsun mabetler kutsal yerlerdir. Buralarda Allah'a ibadet edilir. Cami gibi, mescit gibi mabetlere yardım etmek pek sevaptır. Onun için tebrik ettim Hüsmen Ağa'yı.

Hacivat: Neyse, sonra ne oldu?

Karagöz: Hiç! Uykudan uyanmışım.

Hacivat: Ne biçim düş bu Karagöz'üm.

Karagöz: Maalesef , böyle bir düş işte.

Hacivat: İnsan biraz daha uyur da sonu belli olan rüya görür. Yediğimiz dayak yanımıza kâr kaldı desene.

ŞAKA

Karagöz: İtiraf et Hacivat, bu şakayı bana sen yaptın değil mi?

Hacivat: Ne şakası Karagöz'üm?

Karagöz: Duyunca beynim allak bullak oldu. Bunu senden hiç beklemezdim. Eğer bu şakayı sen yaptıysan akıbetin hiç iyi olmaz.

Hacivat: Şunu açık açık konuş Karagöz'üm. Biliyorsun, ben senin aleyhinde hiçbir şey yapmam.

Karagöz: Ben de onun için şaşırdım ya...

Hacivat: Belli ki sana yapılan şakaya çok üzölmüşsün. Bir insanı üzecek şaka yapmak başıboş insanların işidir Karagöz'üm. Ben böyle bir şaka kesinlikle yapmam.

Karagöz: O zaman kim yaptı bu şakayı!

Hacivat: Yahu Karagöz'üm şu şakanın ne olduğunu söyle de kimin yapmış olabileceğini birlikte düşünelim.

Karagöz: Bizim hanıma birisi telefon etmiş.

Hacivat: Ee!

Karagöz: Ben biriyle kavga etmişim.

Hacivat: Kiminle kavga ettin Karagöz'üm, kavga bize yakışır mı?

Karagöz: Kavga falan etmedim Hacı Cavcav. Eve telefon eden kimse, o uydurmuş.

Hacivat: Ee!

Karagöz: Güya ben kavgada adamı yaralamışım...

Hacivat: Yapma yahu!

Karagöz: Hapse mahkûm olurum korkusuyla da gurbe-
te kaçmışım.

Hacivat: Allah Allah!

Karagöz: Tabii ki bizim hanım çok korkmuş, hemen
karakolu aramış. Sonra ben gurbete kaçmayayım diye
beni ihbar etmiş.

Hacivat: Ne demiş peki?

Karagöz: Kocam birini yaraladı, korkusundan gurbe-
te kaçacak. Kendisi falanca yerde hemen yakalayın
 demiş.

Hacivat: Sonra!

Karagöz: Sonra jandarmalar beni yakaladı, apar topar
karakola götürdü. Fırar etmeyeyim diye de demir par-
maklıkların arkasına tıktı. Âleme rezil oldum Hacivat!
Âleme rezil oldum!

Hacivat: Nasıl yani?

Karagöz: Nasıl olacak köftehor! Ellerimde kelepçe ile
karakola kadar gidince âlem peşimize üşüştü. Meraklı
bakışlar, gelişigüzel yorumlar, hakaretler...

Hacivat: Sonra ne oldu?

Karagöz: Ahval, bundan ibaret...

Hacivat: Karakoldan nasıl kurtuldun peki?

Karagöz: Olaya karışan diğer adam geldi. Beni tanımadığını söyledi. Suçsuzluğum anlaşılınca beni salverdiler.

Hacivat: İyi ya Karagöz'üm, kurtulmuşsun işte.

Karagöz: Doğru ama âleme rezil olduk bir kere...

Hacivat: Üzülme Karagöz'üm, biliyorsun burası küçük bir yer, birazdan her şey duyulur. Sen de aklanmış olursun.

Karagöz: Bir de hanım inansa, her şeyi anlattığım halde, sakın kaçayım deme diye tutturdu. Beni bir yere bırakmak istemiyor. Buraya gelmek için zor kurtuldum elinden.

Hacivat: Telefon eden hakkında herhangi bir fikrin var mı?

Karagöz: Akrabalar da dâhil olmak üzere herkesle görüştüm ama nafile...

Hacivat: Ne olacak şimdi?

Karagöz: Yapacak bir şey yok, olayın peşini bırakacağım artık.

Hacivat: Yani mağlubiyeti kabul ediyorsun.

Karagöz: Buna mağlubiyet denirse evet.

– Hey muhteremler! Sabahtan beri sizi ararım yahu!

Karagöz: Ne var Hüsmen Ağa, niye bizi arıyorsun?

– Elbette hasbihal içindir Karagöz'üm, başka niye olacaktır. Sizi bulamayınca sabah yengeyi aradım.

Karagöz: Ne dedin hanıma?

– Seni sordum be yav. Bilmediğini söyleyince, firar mı etti yoksa bu adam diye espri yapmışımdır.

Karagöz: Vay köftehor vay! Demek evi arayan sendin!

– Ne vardır bunda Karagöz'üm, insan arkadaşının evini arayamaz mı a be yav?

Karagöz: Peki, yaralama olayı da neyin nesil!

– A be sizin evi ararken, telefon kulübesinin önünde iki kişi kavga etti. Yenge gürültüyü duyunca merak etmiş, neler oluyor diye sordu. Ben de kavga var dedim ve telefonu kapattım.

Karagöz: Başka?

– Hepsi bu kadar...

Karagöz: Yani şaka falan yapmadın.

– A be şaka mı yapmam lâzımdı?

Hacivat ile Karagöz

Sultan Orhan zamanında Bursa'da yapılan bir camide, Hacivat duvar ustası, Karagöz demirci olarak çalışırlar. İkisi de çok nüktedan bir kişiliğe sahiptir. Aralarında geçen nükteli konuşmalar cami yapımında çalışan işçileri meşgul etmektedir. Bundan dolayı cami inşaatı oldukça gecikmiştir. Bu duruma çok kızan Sultan Orhan ikisini de şehirden uzaklaştırır.

Daha sonra yaptığı uygulamadan rahatsız olan Sultan Orhan, onların bulunmasını ve tekrar işlerine dönmelerini ister.

Yapılan bütün aramalara rağmen, Hacivat'la Karagöz bulunamaz.

Bu durum Sultan Orhan'ı çok üzer.

Sultan'ın üzüldüğünü gören Şeyh Küşterî, bunların tasvirlerini yapıp sultanın huzurunda gölge oyunu şeklinde oynatır. Bu oyun az da olsa Sultan Orhan'ı rahatlatır.

Bu olaydan sonra Hacivat'la Karagöz gölge oyunu gelenek olarak süregelmiştir.

Yukarıdaki bilgi bir rivayete dayanmaktadır. Bu rivayet gibi onlarca rivayet vardır. Ancak herhangi bir belge bulunmadığı için bu rivayetlerin hangisinin doğru olduğu bilinmemektedir.

Hacivat ile Karagöz oyunu, bir sanatçının tek başına yaptığı gösteridir. Sanatçı bu işi el mahareti ve üstün becerisi ile yapar. Bu oyunu oynatan kişiye hayâli denir. Bu oyuna da gölge oyunu adı verilir.

Seslendirme, giriş çıkışlar, ritim, tempo, danslar, hareketler tamamen hayali tarafından yapılır. Hatta hayali denilen sanatçı, kadın, erkek, çocuk birçok kişiyi de seslendirir. Bu durumu bilmeyenler, perde arkasında birden çok kişinin bulunduğunu zannedebilirler.

Karagöz ile Hacivat oyunu, 1,80 x 80 cm. ölçülerinde bir beyaz perde arkasından oynatılır. Işık kaynağı olarak eskiden yağ kandili veya mum kullanılırdı.

Tasvirler deriden, özellikle deve derisinden olup çeşitli işlemlerle saydamlaştırılır, renklendirme kök boyalarla yapılır.

Karagöz ile Hacivat oyunu, tasvirleri dengede tutacak şekilde uygun deliklere yerleştirilen bir veya iki yatay çubukla oynatılır. Yatay çubukların yanı sıra, fır döndü denilen dikey çubuklar da kullanılır. Yatay çubuklarla tasvirler tek yönlü hareket ederken, dikey çubukla sağa sola dönüşleri sağlanır.

Karagöz ile Hacivat oyunlarında mûsiki de kullanılır. Tasvirler çok defa hayali denilen sanatçı tarafından tef sesinin temposuyla hareket ettirilir. Buna bazen zil, zilli maşa ve düdükler de ilâve edilir.

Her oyun birbirinden bağımsız dört bölümden oluşur: Mukaddime, muhavere, fasıl, bitiş... Mukaddime giriş bölümüdür. Mukaddime içinde çeşitli bölümler vardır. Girişte, önce Hacivat semai ve perde gazeli okur, Karagöz'le aralarında geçen bir kısa konuşmadan sonra dövüşürler.

Bundan sonra muhavere bölümü başlar. Muhavere Karagöz'le Hacivat arasında belli bir konu üzerinde yapılan konuşmadır. Bu konuşmalar, bazen atışmaya dönüşür. Bu konuşma ve atışmalar uzun veya kısa olabilir. Oyunu daha da uzatmak için "ara muhaveresi" denilen, birkaç kişinin katılabileceği bir veya iki oyun da eklenebilir.

Bundan sonra asıl bölüm olan fasıl gelir. Bu bölümde konunun özü işlenir.

Oyunların değişmeyen iki kişisinden biri olan Karagöz, özü sözü doğru bir halk adamıdır. Çok ince düşünmez. Düşündüğünü açıkça söyler. Kalın bir sesle konuşur. Söylenenleri genellikle yanlış anlar. Bu sebeple dışlanır. Genellikle işsizdir. Başsık sık derde girer. Aynı zamanda çok asâbi ve kavgacıdır.

Hacivat ise düzgün konuşan, herkesin huyuna suyuna göre davranan, herkesin derdi için aracı olan, mülâyim, yatıştırıcı, arabulucu bir kişidir. Sesi incedir ve çok kibar konuşur. Aynı zamanda vakur ve bilge bir kişiliğe sahiptir.

Hacivat'ın kardeşleri, Karagöz'ün annesi, perdeye çıkmayan eşleri, çocukları, Bebe Ruhi, Tiryaki, Hüsmen Ağa, Tuzsuz Deli Bekir gibi tipler de zaman zaman diyaloglarda yer alır.

SÖZLÜK

A

Âbide: Anıt. Önemi ve değeri çok olan eser

Abit: İbadet eden

Acib: Acayip, sağduyuya, göreneğe, olağana aykırı, garip, tuhaf, yadırganan

Âciz: Gücü bir işe yetmez olanın durumu

Âdab: Yol yordam

Âdab-ı Muaşeret: Görgü kuralları

Adak: Adanılan şey, nezir

Adalet: Yasalarla sahip olunan hakların herkes tarafından kullanılmasının sağlanması.

Âdem: İlk insan ve ilk peygamberin ismi, İnsan, insan-oğlu, adam

Âdemoğlu: Hazreti Âdem'in soyundan gelen, insanoğlu

Âdi: Değersiz, kötü, sıradan, hiçbir özelliği olmayan

Adliye: Hukuk ve adalet işlerini gören devlet kuruluşları

Âfat: Âfetler, çeşitli tabiat olaylarının sebep olduğu yıkım

Afiş: Bir şeyi duyurmak veya tanıtmak için hazırlanan, kalabalığın görebileceği yere asılmış, genellikle resimli duvar ilanı

Ağarmak: Beyazlaşmak, rengi solmak, şafak sökmek

Ahâli: Bir yerde toplanan kalabalık, halk

Ahbab: Kendisiyle ilişki kurulup sevilip, sayılan kimse

Ahenk: Bir bütünün parçaları arasında bulunan uygunluk, uyum

Aheste: Yavaş, ağır

Ahir: Son, sonraki, sonra, en sonra, sonunda

Ahlâk: Bir toplum içinde kişilerin uymaları gereken davranış biçimleri ve kuralları

Ahsen: En güzel, çok güzel

Ahval: Durumlar, hâller, vaziyetler, davranışlar, olaylar

Aidat: Dernek, kuruluş, kulüp üyelerinin belli sürelerde, belli miktarlarda ödedikleri para, ödenti

Ak: Beyaz

Akıbet: Bir iş veya durumun sonu, sonunda, önünde sonunda

Akran: Aynı yaşta olan kimselerden her biri, yaşıt

Al: Kanın rengi, kızıl, kırmızı

Âlâ: İyi, pekiyi

Ala: Karışık renkli, çok renkli, alaca

Alâka: İlgi, iki şey arasında bulunan herhangi bir bağlılık, ilişki, taalluk, aidiyet

Alay: Alay etmek, dalga geçmek

Alelâde: Aceleyle yapılan, uyduruk

Âlem: Dünya, cihan, hayvan veya bitkilerin bütünü herkes, başkaları

Aleyh: Bir şeyin veya bir kimsenin karşısında olma

Âlim: Bilimsel veya dinî konuda derin bilgisi olan, bilgin

Allak bullak: Altüst, karmakarışık

Âmâ: Görme engelli

Ama: Çelişkili ve tutarsız iki cümleyi birbirine bağlamaya yarayan bir söz, amma, lakin

Amele: Gündelikle çalışan işçi

And: Allah'ı veya kutsal bilinen bir kişiyi, bir şeyi tanık göstererek bir olayı doğrulama, yemin

Âni: Ansızın yapılan

Ârif: Çok anlayışlı, bilgili kimse

Asabi: Sinirli

Aş: Yemek

Aşikâr: Belli olan, her şey orda, açıkça

Âşina: Bildik, tanıdık, bilinen

Atik: Çabuk davranan, çevik

Avâre: İşsiz, güçsüz, başıboş, aylak

Avunmak: Bir şeyle uğraşırken acısını unutmak, sıkıntılardan uzaklaşmak, teselli bulmak

Ayaz: Çok soğuk hava

Azâmi: En çok, en üst, en büyük

Azık: Gereken yiyecek ve içecek şeyler, nevale

Âzim: Bir işteki engelleri yenme kararlılığı

B

Babacan: Olgun, hoşgörülü, iyi kalpli, güvenilir

Bağış: Bağışlanan şey, yardım, hibe, teberru

Bahane: Bir şeyin gerçek sebebi gizlenerek ileri sürülen uydurma sebep

Bahşiş: Yapılan bir hizmete ödenen ücretten ayrı olarak fazladan verilen para

Baraka: Tahta, çinko gibi hafif şeylerden yapılmış, temelsiz eğreti yapı

Barınak: Barınılacak yer

Başiboş: Bir şeye veya kimseye bağlı olmayan, bağlanmamış, serbest bırakılmış, yönetimsiz, baskısız, denetimsiz bir biçimde

Başsağlığı: Ölen bir kimsenin yakınlarına ilgi ve yakınlık gösterme

Bayat: Taze olmayan

Beraat: Sanığın yargılama sonunda, kendisinin üstüne atılan suçu işlemediği, sanığın başka bir kimse olduğu, eylemin yasaya göre suç sayılmadığı anlaşılması, aklanma

Beşer: İnsanoğlu, insan

Beytullah: Mekke'de bulunan, Müslümanlarca kible olarak kabul edilen ve hac ibadeti yapılırken tavaf edilen kutsal yer, Allah'ın evi

Bezmek: Bezgin duruma gelmek, bezginlik getirmek, bıkip usanmak

Birader: Erkek kardeş

Boşboğaz: Sır saklamayan, geveze

Bozuşmak: Araları açılmak

C - Ç

Camia: Topluluk, zümre

Casus: Bir devlet veya kuruluşun gizli amaçları için çalışan kimse, ajan

Caymak: Sözünden, kararından dönmek, vazgeçmek

Cefa: Zulüm, eziyet çektirme

Cehalet: Bilgisizlik, cahiliyet

Cerrah: Ameliyat yapan uzman hekim, operatör

Cihan: Dünya, üzerinde yaşadığımız toprak, denizler, yeryüzü

Çehre: Yüz

D

Dâhil: İç, içeri, içinde

Deva: İlaç, çare

Düş: Uyurken zihinde beliren olayların, düşüncelerin bütünü, rüya

E - F

Ebedî: Sonsuz, ölümsüz

Ecel: Hayatın sonu, ölüm zamanı

Edep: İyi ahlâk, incelik, terbiye

Ehemmiyet: Önem, bir şeyin nitelik ve nicelik yönünden önemli olma durumu

Ehil: Bir işte yetkili olan, bir işi iyi yapan

Emanet: Birine geçici olarak bırakılan ve teslim alınan kişice korunması gereken eşya, kimse vb.

Endişe: Üzüntü, endişe duyulan düşünce, kaygı

Enfes: Çok güzel, en güzel

Fâni: Ölümlü, gelip geçici

Feda: Bir amaç uğrunda bir değer veya varlıktan vazgeçme, uğruna verme

Fedakâr: Kendini, kendi çıkarlarını feda etmekten çekinmeyen, özverili

Firar: Kaçma, kurtulma

G - Ğ

Gaye: Amaç, hedef

Gurbet: Doğup yaşanılmış olan yerden uzak yer, gurbetlik

Güzergâh: Yol üstü uğranılacak, geçilecek yer, çok geçilen yer

H

Hademe: Resmî kuruluşlarda, iş yerlerinde, temizlik ve getir götür işlerine bakan görevli, hizmetli, hademe, müstahdem

Hakaret: Küçültücü söz veya davranış

Hane: Ev, konut, ev halkı

Harabe: Yıkılmış veya yıkılmaya yüz tutmuş yapı

Harçlık: Ufak tefek ihtiyaçlar için harcanacak para

Harikulâde: Eşi görülmemiş, şaşkınlık verme derecesinde güzel, olağanüstü

Hasar: Bir malda kırılma, dökülme, bozulma gibi istek dışı nedenlerle ortaya çıkan zarar

Hasat: Ürün kaldırma, ekin biçme işi. Bu yolla elde edilen ürün

Hassas: Dış etkenlere karşı duyarlılığı olan, duyarlı

Haşarı: Çok yaramaz, ele avuca sığmayan

Hata: Bir kurala, bir ilkeye, bir gerçeğe uymama durumu, yanılğı, yanlış

Hatıra: Geçmişte yaşanmış çeşitli olaylardan hafızanın sakladığı her türlü iz, anı

Hazırcevap: Çabuk, yerinde cevaplar verebilen kimse

Hekim: İnsanlardaki hastalıkları teşhis ve onları ilaçlarla veya bazı araçlarla tedavi eden kimse, doktor, tabip

Heyelân: Toprak kayması

Heyet: Kurul. Bir işi yapmak, yönetmek veya bir kurum ve kuruluşu temsil etmek için görevlendirilmiş kişilerden oluşmuş topluluk, heyet

Hısım: Akraba, kan bağıyla birbirine bağlı olan kimseler

Hile: Birini aldatmak yanıltmak için yapılan düzen, dolap, oyun, desise

Himmet: Çalışma, emek, gayret, yardım

Hiza: Doğru bir çizgi üzerinde bulunma durumu

Hudut: Sınır, iki komşu devletin topraklarını birbirinden ayıran çizgi, hudut

Husus: Konu, madde, özellik, yön

Hususi: Özel, yalnız bir kişiye, bir şeye ait veya ilişkin olan

Hüner: Beceri isteyen ustalık, beceriklilik

I - İ

İsrar: Direnme, ayak direme, üsteleme, üstünde durma

İaşe: Yedirip içirme, besleme, bakma

İcat: Buluş, gerçekmiş gibi gösterme çabası

İfade: Anlatım, suçlu ve şahitlerin olay hakkında mahkeme organlarına yaptıkları açıklama

İftira: Bir kimseye kasıtlı ve asılsız suç yükleme

İhbar: Bildirme, bildirim, haber verme

İhlâs: Temiz sevgi ve yürekten bağlılık, içtenlik

İhmal: Gereken ilgiyi göstermeme, önem vermeme

İhtar: Uyarma, dikkat çekme, uyarı, bir şeyi birine hatırlatma

İhtimal: Bir şeyin olabilmesi durumu, olabilirlik. Belki, ola ki

İhtiyaç: Eksikliği duyulan, gerekli olan şey

İhtiyar: Yaşlı, kocamış olan kimse

İkaz: Uyarma, uyarı, dikkat çekme, ihtar, tembih

İkna: İnandırma, kandırma

İlave: Bir şeyin eksikliğini tamamlamak için ona katılan parça, ekleme

İltifat: Birine güler yüz gösterme, hatırını sorma, tatlı davranma, ilgi gösterme, rağbet etme

İma: Açıkça belirtilmeyen, dolaylı olarak anlatılan şey

İmtihan: Öğrencilerin veya bir işe girmek isteyenlerin bilgi derecesini anlamak için yapılan yoklama, sınav

İşaret: Belirti, gösterge, alamet

İtaat: Söz dinleme, boyun eğme, buyruğa uyma

İtina: Bir işin elden geldiğince iyi olmasına çabalama, özenme, itina, ihtimam, özen

İtiraf: Başkaları tarafından bilinmesi sakıncalı görülen bir gerçeği saklamaktan vazgeçip açıklama, söyleme, bildirme

İtiraz: Bir düşünce veya kararı benimsemeyerek karşı çıkma

K

Kabahat: Uygunsuz hareket, çirkin, yakışıksız davranış, suç, kusur

Kabir: Ölünün gömülü olduğu yer, mezar

Kâbus: Acı, sıkıntı, korku veren olay, korkunç rüya.

Kâinat: Gök varlıklarının bütünü, evren, cihan, âlem,

Karakter: Ayırt edici nitelik. Bir bireyin kendine özgü yapısı, onu başkalarından ayıran temel belirti ve bireyin davranış biçimlerini belirleyen, üstün ana özellik, öz yapı

Karamsar: Her şeyi kötü yanıyla ele alan, hep en kötüyü bekleyen, kötüye yorumlayan, karamsar, bedbin, iyimser karşıtı

Katiyen: Hiçbir zaman, asla, kesinlikle

Kumandan: Bir asker topluluğunun başı, kumandan, komutan

L

Lâyık: Nitelikleri, özü, hareketleri, davranışlarıyla bir şeyi elde etmeye hak kazanmış olan

Lütuf: İyilik, yardım, ihsan, inayet

M

Mabet: İbadet edilen yer

Macera: Baştan geçen olay veya olaylar zinciri

Mağlubiyyet: Bir yarışmada kaybetme, yenilme, mağlubiyyet, hezimet, yenilgi

Mahcup: Topluluk içinde gereken güven ve cesareti kendinde bulamayan, rahat konuşamayan ve rahat davranamayan, sıkılğan, utangaç

Mahkûm: Hükümlü, zorunlu olan, mecburi

Mahsus: Ona ait, özgü, şaka

Maksat: İstenilen şey, amaç, gaye

Mazeret: Bir şeyin gerçek sebebi gizlenerek ileri sürülen uydurma sebep, bahane

Mecbur: Herhangi bir konuda yükümlü, bir şeyi yapmak zorunda olan

Mektep: Her türlü eğitim ve öğretimin toplu olarak yapıldığı yer, okul

Merasim: Anma, kutlama, nişan, evlenme, ölüm gibi sebeplerle yapılan toplantı, tören

Mesken: İnsanların içinde yaşadıkları ev, apartman vb. yer, konut

Mesut: Mutlu, sevinçli

Miras: Birine ölen bir akrabasından kalan mal, mülk, para veya

Misal: Örnek olarak alınabilen, gösterilebilen şey, benzer

Mucize: Peygamberlerin kendilerine inanmayan insanlara peygamberliklerini ispat etmek amacıyla Allah'ın iznine bağlı olarak gösterdikleri olağanüstü olaylar, hâller

Muhafaza: Koruma, saklama, korunum

Mühim: Önemi olan, önemli

Mükâfat: Bir başarı karşılığında verilen armağan, ödül

Mükemmel: Eksiksiz, kusursuz, tam

Müsaade: İzin, icazet, ruhsat

Müsait: Uygun, elverişli, yakışır, yaraşır, elverişli, yararlı

N

Nasihah: Bir kimseye yapması veya yapmaması gereken şeyler için söylenen söz, öğüt

Nefes: Akciğerlere çekilen, akciğerlerden atılan hava, soluk

Nefret: Bir kimsenin kötülüğünü, mutsuzluğunu istemeye yönelik duygu

Nimet: İyilik, lütuf, ihsan, yaşamak için gerekli her şey

O - Ö

Ödünç: İleride geri verilmek veya alınmak şartıyla alınan veya verilen şey

Öğün: . Vakit, zaman

P - R - S

Pak: Kirli, lekeli, pis, bulaşık olmayan, arı, temiz

Sabır: Acı, yoksulluk, haksızlık vb. Üzücü durumlar karşısında ses çıkarmadan onların geçmesini bekleme erdemi

Sene: Dünya'nın, Güneş çevresinde tam bir dolanım yapması için geçen 365 gün, 5 saat ve 49 dakikalık zaman, yıl

Sihhat: Sağlık, esenlik

Sırdaş: Birinin sırrını bilecek kadar ona yakın olan kimse, mahrem

Silah: Savunmak veya saldırmak amacıyla kullanılan araç

Sima: Başta, alın, göz, burun, ağız, yanak ve çenenin bulunduğu ön bölüm, çehre, surat, yüz

Sual: Bir şey öğrenmek için birine yöneltilen ve karşılık gerektiren söz veya yazı, soru

Ş

Şahit: Gördüğünü ve bildiğini anlatan, bilgi veren kimse, tanık

Şahsen: Kendi

Şahsi: Kişi ile ilgili, kişiye ilişkin, kişinin kendi malı olan, şahsi, zatî

Şifa: Bedensel veya ruhsal bir hastalığın son bulması, hastalıktan kurtulma

Şüphe: Bir olguyla ilgili gerçeğin ne olduğunu kestirememekten doğan kararsızlık, kuruntu, işkil, şüphe, acaba, kuşku

T

Tabir: Rüya yorma, yorumlama ifade, söz

Tahmin: Yaklaşık olarak değerlendirme, oranlama

Talebe: Öğrenim görmek amacıyla ders alan kimse, okul çocuğu, öğrenci

Tamir: Onarma, onarım, onarma işi, tamirat

Tamirat: Onarım. Onarma işi, tamirat, tamir

Tarif: Bir işin yapılış yöntemini açıklama ve belirtme, tanım

Tasa: Üzüntülü düşünce durumu, kaygı, endişe, gam

Tasarruf: Bir şeyi istediği gibi kullanma yetkisi, tutum

Tasdik: Doğrulama. Onay, onaylama

Tavsiye: Öğütleme, yol gösterme, bir şeyin, bir kimse-
nin iyiliği için öğüt verme

Tebrik: Kutlama

Tecrübe: Bir kimsenin belli bir sürede veya hayat boyu
edindiği bilgilerin tamamı, deneyim

Tedbir: Kötü veya yanlış bir şeyi önleyecek yol, önlem

Telâfi: Kötü bir etkiyi veya sonucu başka bir etki ile
yok etme, karşılama, yerine koyma

Telaş: Herhangi bir sebeple acelecilik

Tembih: Herhangi bir konu, mesele üzerine ilgi çekme,
ikaz, ihtar

Temin: Gerçekleştirme, elde etme

Tenha: Kimse bulunmayan veya az kimse bulunan,
İSSİZ

Tenkit: Eleştirme, eleştiri

Terbiye: Çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme, eğitim

Tercih: Yeğleme, seçme

Tesis: Yapma, kurma, temelini atma

U - Ü - V

Vasıta: Bir iş yapmakta veya sonuçlandırmakta gücünden yararlanılan nesne, araç

Vasiyet: Bir kimsenin ölümünden sonra yapılmasını istediği şey

Vazife: Bir kimsenin gördüğü iş, kendisinden beklenen şey

Vesika: Bir gerçeğe tanıklık eden yazı, fotoğraf, resim, film vb., vesika, doküman, belge

Y - Z

Ziyafet: Eğlenmek veya bir olayı kutlamak amacıyla birçok kimsenin bir araya gelerek yedikleri yemek, şölen, toy

Ziyaret: Birini görmeye, biriyle görüşmeye gitme, görüşme

BU KİTAPLA İLGİLİ NOTLARIM

ÇOCUKLARA TEMEL ESERLER SERİSİ

1. Tekerlemelerden Seçmeler
2. Deyimlerden Seçmeler
3. Atasözlerinden Seçmeler
4. Bilmecelerden Seçmeler
5. Ninnilerden Seçmeler
6. Manilerden Seçmeler
7. Hacivat ile Karagöz
8. Nasrettin Hoca
9. Keloğlan
10. Vecizelerden Seçmeler

GONCA KİTAP DÜNYASI

1. Gerçek Kurtuluş
2. Ak Küheylan
3. Ömer Seyfettin'den Seçme Hikâyeler
4. Zıpkın İle Bıçkın
5. Sıcak Ekmek Kokusu
6. Akide Şekeri
7. Tüccar Hasan
8. Kelile ve Dimne
9. Bostan ve Gülistan
10. Kasım Çiçekleri

GONCA KİTAPLIĞI SERİSİ

1. Seyahatname'den Seçmeler
2. Gül Şehir
3. Hayal Şekeri
4. Yağmurun Ellerinden Tutmak
5. Yaz Hikâyeleri
6. Hazinesinin Şifresi
7. Kaf Dağındaki İnci
8. Mizah Dükkanı
9. Yaralı Kuş
10. Mesnevi'den Seçmeler

ÇOCUKLAR İÇİN DÜNYA KLASİKLERİ

1. Alis Harikalar Diyarında
2. Gülliver'in Maceraları
3. Andersen Masalları
4. La Fontaine Masalları
5. Siyah Lale
6. Heidi
7. Sefiller
8. Grimm Masalları
9. Alaaddin'in Lambası
10. Ali Baba ve Kırk Haramiler

tık

tık

tık

tık

bu tıklamaların kaynağı

www.kitapkaynagi.com

"kitaba ulaşmanın en hızlı yolu"

GÜZEL DAVRANIŞ SERİSİ

1. Anne Eli
2. Mektup
3. Başaklardaki Bereket
4. Acele Kan Aranıyor
5. Karla Gelen Güzellik
6. İftar Vakti
7. Yardımsever Kardeşler
8. Günün İyiliği
9. Sevmek Sevilmek
10. Hediye

www.kitapci.com

Kitap ve Edebiyat

Hacıvali: Tıman bana bir eğleneci! Yar bana bir eğleneci!
Tıman aman, bana bir eğleneci!

Karagöz: Ne zöçlenip duruyorsun, gevze oğlu gevze.

Hacıvali: Hoş geldin Karagöz'üm, bugün canım eğlenmek istiyor.

Karagöz: Canın evlenmek mi istiyor?

Hacıvali: Evet, Karagöz'üm canım evlenmek istiyor! Ne evlenmesi yahut!

Karagöz: Öyle dedin ya Hacı Caveav... Bu gâsten sonra evlenmeye utanmıyor musun? Koşkoos çocukların var. Şakin yenge duymanın.